LINTUKYMI

KYMENLAAKSON LINTUTIETEELLISEN YHDISTYKSEN VUOSIJULKAISU 2026

BirdLife SUOMI·FINLAND

Kannen kuva:
Peltosirkku
Kuva: Juha Jokinen

KyLY:n jäseneksi liittyminen
Liittymällä KyLY:n jäseneksi liityt samalla BirdLife Suomen jäseneksi.

- Voit liittyä jäseneksi täyttämällä lomakkeen osoitteessa: www.birdlife.fi/liitytaitue/liity
- Jäsenasioissa voit olla yhteydessä myös KyLY:n jäsensihteeriin Paula Uotilaan, e-mail: uotilapaula@gmail.com

Mukaan KyLY:n toimintaan?
KyLY järjestää jäsenilleen retkiä, linturalleja ja muuta toimintaa. Uudet yhdistystoimijat ovat erittäin tervetulleita, ja tarvetta on monenlaiselle osaamiselle. Jos haluat osallistua toiminnan järjestämiseen, ota yhteyttä yhdistyksen hallitukseen tai ilmoittaudu BirdLifen Auta antamalla aikaasi -sivun kautta: www.birdlife.fi/liitytaitue/anna-aikaa

Otamme mielellämme vastaan myös valokuvia käytettäväksi kotisivuillamme ja somekanavissamme.

Kirjoita Lintukymiin!
Lintukymi-lehteen kaivataan jatkossakin artikkeleita erilaisilta kirjoittajilta. Pelkkiä juttuvinkkejäkin voi antaa, ja myös laadukkaat valokuvat linnuista ja linturetkeilystä ovat tervetulleita. Muistathan kuitenkin, että lehden tekeminen on vapaaehtoistyötä eikä siitä makseta palkkiota. Tarkempia ohjeita lehteen toimitettavaa aineistoa varten löytyy kotisivuiltamme osoitteesta: www.kyly.fi/lintukymi

- Tekstit, ideat ja muu palaute: uotilapaula@gmail.com
- Valokuvat: juhis973@gmail.com

Yhdistyksen tiedotuskanavat:
- Kotisivu: www.kyly.fi
- Facebook: www.facebook.com/KymenlaaksonLintutieteellinenYhdistys
- Kylyverkko-sähköpostilista, liittymisohjeet: www.kyly.fi/yhdistys/tiedotuskanavat
- Sähköinen uutiskirje 1–4 krt/vuosi. Varmista, että olet ilmoittanut sähköpostiosoitteesi BirdLifen jäsenrekisteriin.

Kysyttävää?
- Suojeluasiat: Juha Ojala, juhis973@gmail.com
- Harvinaisia lintuja koskevat havainnot kuuluvat havaintotoimikunnan käsittelyyn. Lisätietoja havaintojen ilmoittamisesta: www.birdlife.fi/havainnot/harvinaisuudet
- Loukkaantuneita tai sairastuneita luonnonvaraisia lintuja koskevat asiat KyLY:n alueella: Pyhtään lintuhoitola, p. 040 518 8976, lintuhoitolapyhtaa@gmail.com
- Muut asiat: hallituksen jäsenet, ks. yhteystiedot viereiseltä sivulta. Yhdistystä voi lähestyä myös yksityisviestillä Facebookissa.

KYMENLAAKSON
LINTUTIETEELLINEN
YHDISTYS RY

HALLITUS 2026

Puheenjohtaja
Antto Mäkinen
kyly@birdlife.fi
puh. 050 379 3325

Varapuheenjohtaja
Eetu Paljakka
eetu.paljakka@gmail.com

Sihteeri
Juha Ojala
juhis973@gmail.com

Taloudenhoitaja
Markku Metso

Jäsenet
Juha Jokinen
Jari Markkula

JULKAISUN TOIMITUS

Vastaava toimittaja
Paula Uotila

Kuvatoimittaja
Juha Ojala

Toimituskunta
Joni Räsänen
Elissa Soikkeli

JULKAISUN TAITTO

Seija Aspola

JULKAISUN PAINOPAIKKA

Painotalo Westman

Kymenlaakson Lintutieteellinen Yhdistys ry
on BirdLife Suomen jäsenyhdistys.

LINTUKYMI

KYMENLAAKSON LINTUTIETEELLISEN YHDISTYKSEN VUOSIJULKAISU 2026

SISÄLLYS

Kuulumisia juhlavuoden kynnykseltä 4
Eetu Paljakka

KyLY:n vuosi 2025 5
Paula Uotila

Arktika-päivät 2025 12
Koonnut Juha Ojala

Kuvapoimintoja vuodelta 2025 18

Elimäenjärven hurja kahlaajakesä 19
Juha Ojala

Atlasretkellä Lapissa osa 2 – Länsi-Lappi 22
Juha Ojala

Yömuuton seurantaa digitaalisesti keväällä 2025 30
Eetu Paljakka

Summanjoen kunnostushankkeessa kunnostetaan myös lintuvesiä 34
Eveliina Piispanen ja Laura Parkko

KyLY:n harvinaisuushavainnot 2025 38
Eetu Paljakka

Turkinkyyhky. Kuva: Paula Uotila

PÄÄKIRJOITUS

Kuulumisia juhlavuoden kynnykseltä

Vuosi 2025 oli Kymenlaaksossa tavallista toiminnantäyteisempi. Nelivuotinen Suomen lintuatlas saatiin kirittyä hienosti loppuun meilläkin. Kiitoksia kaikille edes yhden havainnon ilmoittaneille, jokainen työpanos on arvokas. Atlaksen tulossivut ovat vapaasti kaikkien silmäiltävissä, mutta virallisia tuloksia ei ole vielä kirjoitushetkellä julkaistu. Lintuatlaksen tavoitteena oli saada kartoitettua kaikki Kymenlaakson 78 vastuualueruutua (10 x 10 km) vähintään tyydyttävälle tasolle. Tässä onnistuttiin varsin hyvin, sillä vain kaksi ruutua jäi alle tavoitteen. Nämä kaksi ruutua sijaitsevat ulkomerellä vailla isompia saaria, joten tietokoneen laskemien lajimäärätodennäköisyyksien täyttäminen olisi niiden osalta käytännössä mahdotonta.

Suuria valtakunnan yllätyksiä ei linnuston tilassa selvinnyt, mutta ainakin yksi paikallinen nosto ansaitsee tulla huomatuksi. Turkinkyyhky on häviämässä – ellei juuri hävinnyt – Kymenlaakson pesimälajeista. Edellisessä atlaksessa 20 vuotta sitten turkinkyyhky löytyi yli 10 ruudulta, nyt enää neljältä. Viimeisenä atlaskesänä reviirejä ei löytynyt enää yhtäkään. Mistään ikiaikaisesta lajista ei voida puhua, sillä turkinkyyhky levisi Kymenlaaksoon vasta 1970-luvulla, ja pieniä populaatioita on asustellut siitä lähtien maaseuduilla ja esikaupunkialueilla eri puolilla maakuntaa. Turkinkyyhky elää Suomessa aivan levinneisyysalueensa pohjoisrajoilla, joten sen kanta on täällä erityisen herkkä pienillekin muutoksille.

Kymenlaakson ja ehkäpä koko Suomen suurin lintuharrastustapahtuma – Arktika-päivät – täytti 20 vuotta. Kahden ja puolen viikon mittainen tapahtuma on ehtinyt vakiintua mukavasti ja samalla tuoda Virolahden kunnalle positiivista huomiota, unohtamatta lintuturistien tuomia talousvaikutuksia viimeisillään sinnittelevään pikkukuntaan. Arktika tunnetaan ainutlaatuisena ilmiönä lintuharrastajien keskuudessa ympäri Suomen, ja valtakunnalliset mediat käyvät paikalla lähes joka kevät. Olisi kaikkien eduksi, ettei ainakaan tämän tapahtuman lopettaminen löytyisi seuraavien säästötoimien listalta.

Nyt, vuonna 2026, on aika hengähtää hiukan, mutta samalla mietiskellä tulevaa vuotta 2027, KyLY:n 50-vuotisjuhlavuotta. Sinä jäsen, joka tätä lehteä luet, miten haluaisit juhlistaa keski-ikäistä yhdistystämme? Kaikenlaisia toiveita otetaan vastaan erittäin matalalla kynnyksellä. Kaikki ideat ovat tervetulleita, vaikka ei olisi valmiuksia niiden toteuttamiseen. Pyrimme perustamaan oman juhlavuodensuunnittelutoimikunnan tämän vuoden aikana. Sielläkin on rajattomasti paikkoja auki, joten tervetuloa mukaan. Olkaa rohkeasti yhteydessä yhdistyksen toimihenkilöihin, niin viesti menee varmasti perille.

Leppoisaa lintukevättä juuri Sinulle toivottelee
Eetu Paljakka,

KyLY:n varapuheenjohtaja, Kymenlaakson atlaskartoituksen ja Arktika-päivien opaspalveluiden johtohahmo

KYLY:N VUOSI 2025

Vuosi 2025 oli yhdistyksemme 48. toimintavuosi. Seuraavassa katsaus vuoden aikana järjestetyistä tapahtumista.

Pihabongausta Kotkan Katariinan ruokinnalla 26.1. Kuva: Eetu Paljakka

TALVI

Pihabongaus

BirdLife Suomen valtakunnallista pihabongausviikonloppua vietettiin 25.–26.1. Tapahtuman tarkoituksena oli tarkkailla lintuja omalla pihalla tunnin ajan jompana kumpana päivänä ja laskea havaitut linnut. KyLY:n alueella tapahtumaan osallistui ihmisiä 572 pihalla, ja lajeja alueellamme havaittiin 57. Sunnuntaina 26.1. järjestimme myös opastettua pihabongausta sekä Kotkan Katariinan että Kouvolan Arboretum Mustilan talviruokinnoilla. Kotkassa havaittiin tunnin aikana tuolloin 17 lintulajia ja Mustilassa 11. Kävijöitä opastuksissa oli yhteensä parisenkymmentä, ja mielenkiintoisimpia lajeja olivat mm. Katariinassa havaitut sepelkyyhky ja järripeippo.

Talvilintukävely

Vuoden retkikausi avattiin talvilintukävelyllä Haminan Kirkkojärvellä lauantaina 15.2. Retkellä käveltiin Kirkkojärven ympäristössä ja tarkkailtiin Meltin talviruokinnan lintuja. Tapahtumaan osallistui 14 henkilöä, ja päivän mielenkiintoisimpia havaintoja olivat mm. 4 pyrstötiaista ja ruokinnalla koko talven viihtyneet pähkinänakkelit.

Pöllöretki

Keskiviikkoiltana 12.3. järjestettiin pöllöretki Virolahden alueella. Retkelle osallistui neljä henkilöä, ja illan kuuntelusää oli erinomainen. Retken saldona kuultiin soidintava huuhkaja – sopivasti vuoden lintu 2025.

Kevätkokous

Yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous pidettiin Kotkassa keskiviikkona 26.3. Kokouksessa käsiteltiin mm. edellisvuoden toimintakertomus ja tilinpäätös. Kokoukseen osallistui yhdeksän yhdistyksen jäsentä.

KEVÄT

Kevään torniopastukset

Haminassa Lupinlahden lintutornissa järjestettiin edellisvuosien tapaan opastuksia. Parituntiset opastukset pidettiin viikoittain huhtikuun aikana, yhteensä neljä kertaa. Suosituin päivä oli 17.4., jolloin tornissa vieraili 27 kävijää. Erityisiä harvinaisuuksia ei kevään aikana havaittu, mutta yleisemmissäkin linnuissa riitti tarkkailtavaa – näistä mielenkiintoisimpina mainittakoon mm. näköhavainto kaulushaikarasta 10.4. ja kaksi muuttavaa kuoviparvea (12+20 m) 17.4.

Kevään yhteishavainnointipäivä

Lauantaina 26.4. järjestettiin kevään yhteishavainnointipäivä, jolloin tarkoituksena oli laskea muuttavat linnut yhteisenä havainnointiaikana klo 5–13. Osallistuneiden paikkojen välillä oli myös pinnakisa, jonka tulokset ja parhaat havaitut lajit seuraavassa:

1. Hamina, Lupinlahti, lintutorni (Eero Hietanen ja osan aikaa Kari Autio ja Raimo Harju), 91 lajia. Jalohaikara ja valkoselkätikka
2. Virolahti, Kellovuori, lintutorni (Seppo Grönlund ja Eetu Paljakka), 82 lajia. Punakaulahanhi ja haarahaukka
3. Pyhtää, Heinlahti, Oskarinpolku (Ari Vuorio, Aulikki Nygren ja Leo Hyvärinen), 78 lajia. Sepelrastas ja mustapyrstökuiri
4. Kotka, Karhusalmi, Karhunsaari (Esa Partanen), 74 lajia. Mustavaris ja nokkavarpunen
5. Kotka, Rantahaka, lintutorni (Antto Mäkinen ja osan aikaa Jorma Venemies), 72 lajia. Jalohaikara ja isolepinkäinen

Torniopastuksen kävijöitä Haminan Lupinlahden lintutornissa 17.4. Kuva: Eetu Paljakka

KyLY:n edustusjoukkueen jäseniä Virolahden Talniemen lintutornissa Tornien taistossa 3.5. Kuva: Eetu Paljakka

Karikukko. Kuva: Tapio Tohmo

Yhteishavainnointiin osallistuttiin näiden paikkojen lisäksi myös Virolahden Harvajanniemellä (Juha Hyvönen ja Jorma Hämäläinen). Pinnakisassa saavutettiin varhaisen kevään siivittämänä keskimääräistä suurempia lajimääriä, mutta itse muutto oli kolean pohjoistuulisen sään vuoksi vaisua. Suurimmista muuttomääristä mainittakoon Harvajanniemellä kuikka 132 m ja Kotkan Karhusalmessa järripeippo 140 m, peippo 400 m ja metsäkirvinen 30 m.

Vappuralli

Vappuralli kisattiin torstaina 1.5. Ralliaikana oli klo 3–18 ja rallialueena KyLY:n toimialue. Tulokset:

1. Team Lappala (Teo Ylätalo ja Antti Vänskä), 131 lajia. Ässät: sinisuohaukka, keltavästäräkki, huuhkaja, viirupöllö, lapinpöllö, mustaleppälintu ja lapinsirri
2. Pellet ja Pyhtään Pelottomat (Ari Vuorio, Joni Räsänen, Antto Mäkinen ja Mikko Laaksonen), 127 lajia. Ässät: sarvipöllö ja peltopyy
3. Kaakon Kahjot (Jukka Rokkanen ja Eetu Paljakka), 124 lajia. Ässät: käki ja pähkinänakkeli
4. Tyhjäntuijottajat (Mette Skyttä ja Petri Päivärinta), 114 lajia. Ässät: ristisorsa, järripeippo, alli, luotokirvinen ja pilkkasiipi
5. Gulls (Jukka Kivilompolo, Jani Salonen ja Juha Ojala), 112 lajia. Ässät: pikkukiljukotka ja pohjantikka
6. Pinnarit (Kari Sinkkonen ja Elissa Soikkeli), 106 lajia. Ässä: muuttohaukka

Tornien taisto

BirdLifen perinteinen Tornien taisto kisattiin lauantaina 3.5. klo 5–13. KyLY:n alueella tapahtumaan osallistui 12 joukkuetta, joista parhaaseen tulokseen ylsi Virolahdella Lintulahden tornissa kisannut Vilkkilän Voima. Joukkue havaitsi tapahtuman aikana 104 lajia, mikä riitti koko kilpailun jaettuun 2. sijaan. KyLY:n edustusjoukkueet kilpailivat Virolahden Talniemessä, Haminan Kirkkojärvellä, Kouvolan Jaalanlahdella ja Pyhtään Heinlahdella, ja näistä parhaaseen tulokseen ylsi Talniemen KyLY 1/Arktika-päivät 20v -joukkue (99 lajia, Tornien taiston 9. sija). Mielenkiintoisimpia yhdistyksemme torneista havaittuja lajeja päivän aikana olivat muuttohaukka Virolahden Talniemessä, haarahaukka Haminan Kirkkojärvellä, jalohaikara Iitin Erottajalla sekä ristisorsa Pyhtään Heinlahdella.

Bongaa päivä pihalla

BirdLifen valtakunnallinen Bongaa päivä pihalla -tapahtuma järjestettiin jo kuudetta kertaa. Tapahtuman tarkoituksena oli havainnoida lintuja omalta pihalta joko lauantaina 3.5. tai sunnuntaina 4.5. ja laskea havaitut lajit. KyLY:n alueella tapahtumaan osallistui ihmisiä 206 pihalla.

Pikkusieppo. Kuva: Ilkka Korhonen

Ulko-Tammion-retki

Perinteinen arktikaristeily Ulko-Tammioon järjestettiin sunnuntaina 25.5. Osallistujia retkellä oli ennätykselliset 90, ja päivän parhaita havaintoja olivat mm. paikallinen karikukko ja muutolla havaitut suosirrit, tundrakurmitsat ja sepelhanhet.

Arktika-päivät ja Arktika-ralli

Virolahden kunta järjesti perinteiset Arktika-päivät jo 20. kertaa. Katso lisää s. 12.

KESÄ

Lintukävely Arboretumissa

Lauantaina 7.6. järjestettiin lintukävely Kouvolassa Arboretum Mustilassa. Retkelle osallistui viisi henkilöä, ja kävelykierroksen mielenkiintoisimpia havaintoja – ja samalla myös arvokkaita lintuatlashavaintoja – olivat töyhtötiaisen, pyrstötiaisen ja hippiäisen maastopoikueet sekä hautova kulorastas.

Yölaulajaretket

Myöhään lauantai-iltana 7.6. järjestettiin myös opastettu yölaulajaretki Kouvolan Saksanaholla ja Lamminniityillä. Retkelle osallistui neljä henkilöä, ja yölaulajia kuultiin ilahduttavan runsaasti, mm. viitakerttunen, luhtakerttunen, 4 ruisrääkkää, 2 viitasirkkalintua ja 4 pensassirkkalintua.

Ekorallit (kesäkuu ja elokuu)

Kaksi kesän ekorallia järjestettiin perinteisesti.

Kesäkuun ralli oli lauantaina 14.6., ja sen kesto oli kahdeksan tuntia. Tulokset ja parhaat havainnot:

Arboretum Mustilan kesälintukävely järjestettiin 7.6. Lintujen lisäksi retkellä päästiin ihailemaan myös kukkivia atsaleoja. Kuvat: Juha Ojala

1. Ari Eerola, rallikunnat Kotka ja Hamina, 104 lajia. Kaulushaikara ja rastaskerttunen
2. Antto Mäkinen, Kotka, 100 lajia. Pensassirkkalintu ja sarvipöllö
3. Paula Uotila, Kouvola, 82 lajia. Pikkusieppo ja kurkipoikue
4. Aleksi Rantala ja Veera Partanen, Kotka, 76 lajia. Riskilä ja ruisrääkkä
5. Eetu Paljakka, Kouvola, 75 lajia. Valkoselkätikka, fasaani ja hömötiaispoikue
6. Sakari Tanttari, Kouvola, 65 lajia. Pikkutyllipoikue ja liejukanapoikue
7. Esa Partanen, Kotka, 52 lajia (aktiivihavainnointia n. 2,5 tuntia, mm. parvekehavainnointia). Kaakkuri ja nokkavarpunen

Elokuun ekoralli järjestettiin lauantaina 23.8., ja se kesti kuusi tuntia. Tulokset ja parhaat havainnot:

1. Eetu Paljakka, rallikunta Virolahti, 84 lajia. Haarahaukka ja lapinkirvinen
2. Esa Partanen, Kotka ja Pyhtää, 80 lajia. Valkoselkätikka ja harmaapäätikka
3. Ari Eerola, Kotka ja Hamina, 71 lajia. Mustakurkku-uikku ja meriharakka
4. Ilkka Mynttinen, Kouvola, 36 lajia. Härkälintu ja pikkutikka
5. Sakari Tanttari, Kouvola, 35 lajia (ralliaika n. 5 tuntia). Keltavästäräkki ja harmaasieppo

Elimäenjärven kahlaajaretki

Elimäenjärven tulville kerääntyneiden kahlaajien innoittamana järjestettiin kesällä myös opastettu kahlaajaretki. 28.7. pidettyyn tapahtumaan osallistui viisi henkilöä ja lintuja havaittiin erittäin runsaasti. Paikalla oli tuolloin mm. 390 töyhtöhyyppää, 180 liroa ja 140 valkovikloa. Harvalukuisemmista lajeista tulvilla havaittiin 4 lapinsirriä, vaihtopukuinen kuovisirri ja karikukko – viimemainittu oli ensimmäinen havainto lajista Kouvolassa liki 30 vuoteen. Yhteensä kahlaajia laskettiin paikalta retken aikana lähes 800 yksilöä. Lisää Elimäenjärven kahlaajakesästä s. 19.

Suosirrejä Elimäenjärven tulvilla elokuussa 2025. Kuva: Raine Martikainen

Liroja. Kuva: Raine Martikainen

Piekana. Kuva: Tapio Tohmo

Varpushaukka. Kuva: Raine Martikainen

SYKSY

Syksyn torniopastukset

Edellisvuoden tapaan syyskaudella järjestettiin torniopastuksia sekä Haminassa Lupinlahden lintutornissa että Kouvolan Valkealassa Nisoksen lintutornissa. Kummassakin paikassa järjestettiin neljä parituntista opastuskertaa, Lupinlahdella syyskuun puolella ja Nisoksella syyskuun puolivälistä lokakuun puoliväliin. Mielenkiintoisimmat havainnot opastuksilla olivat Lupinlahdella 11.9. havaittu arosuohaukka ja Nisoksella 5.10. havaittu muuttohaukka sekä 12.10. Nisoksella lapasotka, piekana ja kaakkuri sekä yhteensä 21 000 muuttavaa valkoposkihanhea.

Syyslintupäivät

Syyslintupäivät järjestettiin Virolahdella neljättä kertaa. Virolahden kunnan järjestämä tapahtuma ajoittui viikonloppuun 19.–21.9., ja tarjolla oli monenlaista ohjelmaa, mm. torniopastusta ja linturetkiä. Tällä kertaa kävijöiden oli mahdollista seurata myös pikkulintujen rengastusta Talniemen parkkipaikan vieressä, mikä osoittautuikin erittäin suosituksi. Parhaita havaintoja Syyslintupäivien aikana olivat mm. pikkukiljukotka, haarahaukka, arosuohaukka, pikkusirkku*, suosirrit, runsaat lapinkirviset ja pari merikihua. Myös muuttavia hiirihaukkoja havaittiin yhteensä n. 300, mutta lämpimien virtauksien vuoksi arktisia hanhiparvia ei nähty lainkaan.

Syksyn yhteishavainnointipäivä

Lauantaina 4.10. järjestettiin syksyn yhteishavainnointipäivä, jolloin tarkoituksena oli laskea muuttavat linnut yhteisenä havainnointiaikana klo 7–13. Osallistuneiden paikkojen välillä oli myös pinnakisa, jonka tulokset ja parhaat havaitut lajit seuraavassa:

1. Hamina, Lupinlahti, lintutorni (Eero Hietanen ja osan aikaa Raimo Harju ja Joni Räsänen), 72 lajia. Sääksi ja sepelhanhi
2. Kotka, Hovinsaari, Hietasen pengertie (Esa Partanen), 64 lajia. Kapustarinta ja metsäkirvinen
3. Hamina, Ristiniemi, Pikiniemi (Eero Parkko ja Liisa Parkko), 55 lajia. Havainnointiaika 7.45–13.00. Haarapääsky ja valkoselkätikka
4. Kouvola, Jaalanlahti, lintutorni (Jani Salonen, Jukka Kivilompolo ja Markku Metso), 51 lajia. Nokikana
4. Virolahti, Kellovuori, lintutorni (Seppo Grönlund), 51 lajia
6. Kouvola Utti, vt 6 (Sakari Tanttari), 27 lajia. Havainnointiaika 7.40–12.30. Puukiipijä

Lisäksi lyhyemmällä ajalla lajimäärän ilmoittivat:
Kouvola, Ruotila (Eetu Paljakka ja Matilda Oksanen), 36 lajia. Havainnointiaika 7–10. Alli ja pilkkasiipi
Pyhtää, Heinlahti, Kotirannan lintutorni (Olli Griinari), 26 lajia. Havainnointiaika 10–13. Jalohaikara ja hiirihaukka

Päivän muutto oli kohtalaisessa eteläkaakkoisessa tuulessa hiljaista, mutta kohtuullisen monipuolista. Merkittävimmistä muuttomääristä päivän aikana mainittakoon Kotkan Hovinsaarella hiirihaukka 48 m. Myös rastaita ja vihervarpusia oli liikkeellä runsaasti.

Kotkastaijaus Virolahdella

Virolahden Lakakalliolla järjestettiin jälleen ”kotkastaijaus” eli petolintumuuton tarkkailuun keskittyvä tapahtuma. Katso lisää s. 9.

Kivitasku. Kuva: Raine Martikainen

Merikotka.
Kuva: Raine Martikainen

Virolahden kotkastaijaus

Eetu Paljakka

Lauantaina 18.10. kello 10–14 järjestettiin opastettua muutontarkkailua Virolahden Lakakalliolla. Pääosissa olisi petolintumuutto ja ajankohdan tyyppilajit maakotka ja piekana. Tällaisen tapahtuman järjestäminen on aina haastavaa, sillä sääennusteita ei voi tietää alkusyksyllä, kun ajankohta täytyy lyödä lukkoon. Koko viikonlopulle saatiin lopulta ihan mahtava keli (kylmää, kirkasta ja vieno pohjoistuuli), joka loi hyvät odotukset tapahtuman onnistumiselle. Vielä kun edellisenä päivänä oli Porvoossa havaittu yhdeltä paikalta käsin 14 muuttavaa nuorta maakotkaa, niin ainakin opas innostui hehkuttamaan tätä tietoa tapahtuman ensi tunteina kaikille osallistujille erikseen. Nuoret maakotkat olivat lähteneet liikkeelle juuri oikeana hetkenä.

Auton mittari näytti -5,5 astetta, kun ajelin aamuvarhaisella Sippolasta kohti Lakakalliota. Saavuin maisemiin jo hyvissä ajoin, joskin ”jouduin” käväisemään Talniemen parkkipaikalla, kun kanalinnustajat miehittivät kallion eivätkä halunneet ylimääräistä häiriötä ensimmäisen aamutunnin aikana. Eipä näkynyt Vilkkilänturalla montaa vesilintua, kun sorsastajat olivat maisemissa muovisorsineen. Lisäksi monin paikoin oli hirvijahtikin alkanut. Olipahan siis metsästäjiä liikkeellä.

Jo Talniemessä kävi selväksi, että hanhimuutto oli vielä mukavasti käynnissä. Lakalta **valkoposkihanhia** laskettiin pitkälle yli 3000 muuttavaa, joista suurin osa muutti heti aluksi. Muita hanhilajeja ei päivän aikana havaittukaan. Myös **tilhiä** oli mukavasti liikkeellä, niitä oli ollut liikkeellä vasta viikon verran. Yhteensä yhdeksän tilhiparvea muutti kallion ohi, enemmistö itään, ja lisäksi kallion reunamännyissä pyöri useita paikallisia. Pihlajanmarjoja ei ollut puissa ollut aikoihin, mutta jotain lentävää ravintoa tuntuivat tilhet napsivan ilmasta pyydystellen. Pienemmistä linnuista mainittakoon vielä 54 **kulorastasta,** 3 **isokäpylintua** ja tuiki myöhäinen **haarapääsky**.

Petomuutto käynnistyi puoli kahdeltatoista, kun aurinko alkoi lämmittämään kuuraista maisemaa tarpeeksi paljon. Kaksi **hiirihaukkaa** nousi läheltä pyörimään, ja ne jatkoivat matalalla itään. Ja heti perään löytyi **piekana**, samaan suuntaan menossa. Paikallisia **merikotkia** nousi taivaalle kaartelemaan paljonkin, yhtä aikaa niitä näkyi 10, mutta todellinen määrä oli varmasti suurempi. Kahdeksan **hiirihaukan** parvea – päivän suurinta – seuratessa meni hyvä tovi, sillä muuttolento kaarteluineen tuntui etenevän todella hitaasti. Oli lähes tyyntä, eikä siipien alle saatu riittävästi nostetta.

Hieman ennen yhtä länsitaivaalle ilmestyi lupaavan näköinen hahmo, josta muotoutui pian aito **maakotka**! Kotka kaarteli pitkään, mutta tuntui olevan etenemässä muiden petojen tapaan idän suuntaan. Hiljalleen se lähestyi. Kokeneemmat ornit saivat aikaan hyvän keskustelun linnun iänmäärityksestä. Viimein linnun ohittaessa meidät mukavan läheltä se tuomittiin samana vuonna syntyneeksi, eli 1kv-linnuksi (kv = kalenterivuosi, lintujen iän tavanomainen mittayksikkö). Maakotka saavuttaa aikuispukunsa ollessaan 5–6kv, eikä se sen jälkeen juurikaan poistu omalta reviiriltään pohjoisesta. Maakotkakin taittoi matkaansa todella hitaasti, sillä saimme seurata sitä lähes tunnin ajan! Jonkin aikaa se kaarteli kahden merikotkan kanssa samassa nosteessa, jolloin kotkien keskinäinen vertailu oli helppoa.

Maakotka jatkoi lopulta luoteeseen (!), ja linnun hävittyä näkyvistä kello lähestyi jo kahta. Kotkastaijauksen todettiin onnistuneen erinomaisesti. Vain yhdistyksen tarjoama kahvitarjoilu puuttui, mistä oli puhetta edellisvuonnakin. Ehkä ensi kerralla!

Virolahden kotkastaijaustapahtumassa havaitut lintulajit:

1. kyhmyjoutsen
2. laulujoutsen
3. valkoposkihanhi
4. isokoskelo
5. tukkasotka
6. teeri
7. uuttukyyhky
8. harmaalokki
9. merimetso
10. harmaahaikara
11. maakotka
12. varpushaukka
13. kanahaukka
14. merikotka
15. piekana
16. hiirihaukka
17. harmaapäätikka
18. käpytikka
19. pikkutikka
20. isolepinkäinen
21. närhi
22. naakka
23. korppi
24. varis
25. sinitiainen
26. talitiainen
27. töyhtötiainen
28. haarapääsky
29. pyrstötiainen
30. tilhi
31. hippiäinen
32. puukiipijä
33. kulorastas
34. laulurastas
35. punakylkirastas
36. mustarastas
37. räkättirastas
38. rautiainen
39. pikkuvarpunen
40. niittykirvinen
41. järripeippo
42. peippo
43. punatulkku
44. urpiainen
45. isokäpylintu
46. vihervarpunen
47. keltasirkku

TALVI

Syyskokous

Yhdistyksen sääntömääräinen syyskokous pidettiin Kouvolassa keskiviikkona 12.11. Kokouksessa hyväksyttiin yhdistyksen toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2026 ja valittiin vuoden 2026 hallitus. Kokoukseen osallistui kymmenen yhdistyksen jäsentä.

Itseäisyyspäivän ralli

Itsenäisyyspäivänä 6.12. kisattiin perinteinen itsenäisyyspäivän ralli eli talviralli. Rallialueena oli KyLY:n toimialue ja -aikana 6.30–16.30. Rallissa havaittiin yhteensä 74 lajia. Tulokset:

1. Pelle ja Pyhtään Peloton (Ari Vuorio ja Jouko Hiltunen), 52 lajia. Ässät: kuikka, kaakkuri, kaulushaikara, viiksitimali ja selkälokki
2. Ruotilan Reippaat (Eetu Paljakka ja Matilda Oksanen), 46 lajia (viimeinen laji klo 14.30). Ässä: hiiripöllö
3. Team Lappala (Antti Vänskä ja Sami Hilliaho), 46 lajia (viimeinen laji klo 14.45). Ässä: lehtokurppa
4. Gulssit (Juha Ojala, Jani Salonen, Jarmo Kivilompolo ja Jukka Kivilompolo), 45 lajia. Ässät: tilhi, lehtopöllö, pikkukäpylintu ja pikkutikka
5. Pikkukaljakotkat (Joni Räsänen ja Jukka Rokkanen), 45 lajia
6. Yhdet vielä (Mikko Laaksonen ja Samu Piha), 40 lajia. Ässä: tavi
7. Ekokotkat (Esa Partanen ja Ari Eerola), 39 lajia. Ässä: sepelkyyhky

Ekopinnakisa koko vuoden

Koko kalenterivuoden mittaiseen ekopinnakisaan osallistui 14 henkilöä. Kuten edellisvuonnakin, tulokset ilmoitettiin itsenäisesti sähköiseen pinnakisajärjestelmään. Ekopinnakisassa havaittiin vuoden aikana yhteensä 208 lajia. Tulokset:

1. Ari Eerola, Kotka, Alahovi, 198 lajia. Ässät: punajalkahaukka*, vuorihemppo ja taviokuurna
2. Eetu Paljakka, Kouvola, Ruotila (4.10. asti Virolahti, Ylä-Pihlaja), 194 lajia. Ässät: pikkukiljukotka*, luhtahuitti ja isosirri
3. Eero Parkko, Hamina, Salmenkylä, 174 lajia. Ässät: kiljukotka* ja peltosirkku
4. Esa Partanen, Kotka, Kotkansaari, 173 lajia. Ässä: riskilä
5. Pia Nuotio, Kouvola, Jokela, 171 lajia. Ässä: turkinkyyhky
6. Veli-Matti Multanen, Hamina, Hevossaari, 166 lajia. Ässät: avosetti, pikkutiira ja tundraurpiainen**
7. (1. sähköpyöräsarjassa) Jani Salonen, Kouvola, 151 lajia. Ässät: viirupöllö ja lapinpöllö
8. (7. perusekosarjassa) Markku Metso, Kouvola, Voikkaa, 149 lajia. Ässä: peltopyy
9. (8.) Mikko Laaksonen, Pyhtää, Munapirtti, 134 lajia. Ässä: viiksitimali
10. (9.) Antto Mäkinen, Kotka, Otsola, 125 lajia
11. (10.) Joni Räsänen, Kotka, Kotkansaari, 119 lajia
12. (2. sähköpyöräsarjassa) Olli Griinari, Kotka, Ristinkallio, 114 lajia
13. (11. perusekosarjassa) Roosa-Karoliina Laine, Kotka, Karhula, 88 lajia
14. (12.) Jarmo Saarikko, Kouvola, Koria, 63 lajia

Kottarainen. Kuva: Raine Martikainen

Pihakisa 2025–2026

Perinteinen talvikauden pihakisa kesti joulukuun 2025 alusta helmikuun 2026 loppuun. Myös pihakisan tulokset ilmoitettiin itsenäisesti sähköiseen pinnakisajärjestelmään. Kisassa havaittiin talven aikana yhteensä 65 lajia. Tulokset:

1. Veli-Matti Multanen, Hamina, Hevossaari, 44 lajia. Ässät: kanadanhanhi ja kaulushaikara
1. Seppo Grönlund, Virolahti, Kellovuori, 44 lajia. Ässät: uivelo, silkkiuikku, hiirihaukka, piekana, naurulokki ja sepelkyyhky
3. Olli Kivinen, Iitti, Kymentaka, 42 lajia. Ässä: kaakkuri
4. Eero Parkko, Hamina, Salmenkylä, 41 lajia. Ässä: lapinsirkku
5. Eero Hietanen, Hamina, Hevoshaka, 40 lajia
6. Esa Partanen, Kotka, Kotkansaari, 38 lajia. Ässä: kottarainen
7. Arto Immonen, Iitti, 36 lajia
8. Eetu Paljakka, Kouvola, Ruotila, 33 lajia. Ässä: hiiripöllö
9. Ari Laine, Hamina, Meltti, 28 lajia. Ässä: valkoposkihanhi
10. Ari Rasinkangas, Kouvola, Ummeljoki, 27 lajia. Ässä: nokkavarpunen
11. Ilkka Mynttinen, Kouvola, Kuivala, 25 lajia
11. Joni Räsänen, Kotka, Kotkansaari, 25 lajia
11. Hannu Kanerva, Loviisa, Ahvenkoski, 25 lajia. Ässä: koskikara
14. Lasse Artevo, Kouvola, Kuusankoski, Melkunmäki, 24 lajia
15. Mika Asikainen, Kouvola, Vuohijärvi, Kirveskorpi, 23 lajia
16. Mikko Laaksonen, Pyhtää, Munapirtti, 22 lajia
17. Mari Grönlund, Hamina, Salmenkylä, 21 lajia
18. Petri Vainio, Kotka, Juurikorpi, 20 lajia. Ässä: punarinta
19. Hannu Sorsa, Iitti, Myllytöyry, 19 lajia
19. Pekka Uotila, Kouvola, Kuusankoski, Rauhanharju, 19 lajia
21. Teppo Launiainen, Kouvola, Jaala, Rautjärvi, 18 lajia
22. Eeva Uronen-Hyötyläinen, Kouvola, Takaharju, 16 lajia
22. Pekka Terhemaa, Kouvola, Vilppula, 16 lajia. Ässä: peltopyy

Eetu Paljakka valittiin vuoden Tiira-yhdistyskäyttäjäksi 2025. Kuvassa Eetu vuonna 2024 pelastamansa nälkiintyneen huuhkajan kanssa. Kuva: Matilda Oksanen

Eetu Paljakka vuoden yhdistyskäyttäjäksi 2025

BirdLife Suomi valitsi Eetu Paljakan vuoden Tiira-yhdistyskäyttäjäksi 2025. Eetu on viitisen vuotta sitten kymenlaaksolaistunut lintuharrastaja, joka asuu tätä nykyä Kouvolan Sippolassa. Paitsi Tiira-yhdistyskäyttäjänä, hän toimii tällä hetkellä myös mm. yhdistyksemme varapuheenjohtajana ja havaintotoimikunnan sihteerinä. Vuodenvaihteessa päättyneen 4. lintuatlaksen aikana hän toimi myös yhdistyksemme lintuatlasvastaavana.

Palkinnon perusteluissa mainitaankin erityisesti Eetun tekemä työ lintuatlaksen eteen. Atlasvastaavana hän ei pelkästään havainnoinut itse, vaan myös kannusti muita atlashavaintojen tekoon, kyseli Tiiran kautta lisätietoja havainnoista ja teki koontihavaintoja, joihin oli lisätty pesimävarmuusindeksi. Näillä toimilla lähes kaikki yhdistyksemme atlasruudut saatiin kartoitettua vähintään tyydyttävästi.

KyLY:n yhdistyskäyttäjistä Eetu on ollut viime vuosina ylivoimaisesti aktiivisin. Tarkistustilojen ja koontihavaintojen yhteismäärällä mitattuna hän oli vuonna 2024 koko maan toiseksi aktiivisin yhdistyskäyttäjä, ja hänen omien havaintojensa määrä Tiirassa oli tuolloin myös koko maan yhdistyskäyttäjistä suurin.

Palkinto jaettiin BirdLife Suomen edustajiston syyskokouksessa Vantaalla 23.11.2025. Onnittelut Eetulle!

22. Olli Ojala, Kouvola, Elimäki, Palokorpi, 16 lajia
25. Petteri Riivari, Hamina, Metsäkylä, 15 lajia
25. Rainer Kunnari, Hamina, Metsäkylä, 15 lajia
27. Paula Uotila, Kouvola, Pikku-Palomäki, 14 lajia
28. Lotta Kontra ja Simo Lahti, Hamina, Tallinmäki, 12 lajia
28. Olli Griinari, Kotka, Ristinkallio, 12 lajia

*havaintoja ei ole vielä käsitelty RK:ssa/ARK:ssa
**tundraurpiainen luokitellaan urpiaisen alalajiksi 10.6.2025 käyttöön otetun lajilistan mukaan; ekopinnakisan havainto on tehty ennen ko. ajankohtaa

Tuoreimmat tiedot tulevista tapahtumistamme julkaistaan kotisivuillamme:
www.kyly.fi/tapahtumat

Lintukymi-lehteen vastaanotetaan mielellään KyLY:n tapahtumissa otettuja valokuvia (muista kysyä lupa kuvissa esiintyviltä henkilöiltä!) ja tapahtumiin osallistuneiden kokemuksia ja retkikertomuksia. Myös uusia tapahtuma- ja retki-ideoita saa esittää.

Lehteen tuleva materiaali:
uotilapaula@gmail.com

Retkitoiveet ja -ideat:
Eetu Paljakka,
eetu.paljakka@gmail.com

Mikä on Tiira-yhdistyskäyttäjä?

Paikallisyhdistysten yhdistyskäyttäjät vastaavat alueensa havaintojen ylläpidosta Tiira-lintutietopalvelussa. Heidän tehtäviinsä kuuluu mm. koontihavaintojen tekeminen, alueensa mielenkiintoisten havaintojen ja nimettyjen lintupaikkojen määritteleminen ja havaintoaineiston luotettavuudesta vastaaminen. KyLY:llä on yhteensä kahdeksan yhdistyskäyttäjää. Lista kaikkien paikallisyhdistysten yhdistyskäyttäjistä löytyy Tiira-lintutietopalvelusta.

Arktika-päivät 2025

Virolahdella keväisin järjestettävä muutonseurantatapahtuma – Arktika-päivät – vietti 20-vuotisjuhliaan vuonna 2025. Tapahtuma on viime vuosina kasvattanut suosiotaan ja Leerviikinniemen Arktika-keskus on tullut tutuksi monelle lintu- ja luontoharrastajalle. Arktika-päivillä järjestetään mm. opastettua muutonseurantaa, linturetkiä ja Arktika-ralli (vuodesta 2016 lähtien). Tapahtuman pääjärjestäjänä toimii Virolahden kunta. Yhdistyksemme jäseniä on ollut Arktika-päivillä mm. oppaina ja apuna Arktika-rallin järjestelyissä sekä tietysti havainnoimassa lintumuuttoa tapahtuman aikana. Seuraavassa otteita vuoden 2025 Arktika-päiviltä.

Arktika-ralli 2025

Arktika-päivien ohjelmaan kuului jälleen myös perinteinen linturalli. Järjestyksessään 8. Arktika-ralli järjestettiin lauantaina 24.5. Ralliaikana oli 2–14 ja rallialueena Virolahden kunta. Rallipäivälle osui tyyni, pilvipoutainen sää, ja lämpimän yön ja edeltävien kaakkoisvirtausten myötä lintuja oli hyvin liikkeellä.

Rallin voittotulos, 144 lajia, oli uusi ennätys rallin historiassa (aiempi ennätys 133 lajia vuosina 2017 ja 2024). Yhteensä rallissa havaittiin 159 lajia. Ässälajien lisäksi päivän mielenkiintoisimpia havaintoja olivat mm. Ala-Pihlajassa soidintanut viiriäinen ja Kirkonturalla viihtynyt amerikantavikoiras*.

Arktika-rallin 2025 voittajajoukkue Rarikaasu. Vasemmalta oikealle Teemu Sirkkala, Eetu Paljakka ja Juho Jolkkonen. Kuva: Heli Hyypiä

*amerikantavi luokitellaan tavin alalajiksi 10.6.2025 käyttöön otetun lajilistan mukaan; Arktika-päivien havainto on tehty ennen ko. ajankohtaa

Rallin tulokset:

1. **Rarikaasu (Juho Jolkkonen, Eetu Paljakka ja Teemu Sirkkala), 144 lajia. Ässät: alli, pyy, kattohaikara, ruskosuohaukka, varpushaukka, suokukko, riskilä, ruokki, pikkutikka ja isokäpylintu**
2. **Peruspöllöt (Nico Niemenmaa ja Juha Ojala), 129 lajia. Ässät: tundrakurmitsa, isosirri ja varpuspöllö**
3. **Vääntövoima hukassa (Jaakko Asplund ja Antto Mäkinen), 122 lajia. Ässä: fasaani**
4. **HeVi-ukot (Seppo Grönlund, Christer Casagrande, Istvan Kecskemeti ja Jaakko Hynninen), 120 lajia. Ässät: sinisuohaukka, mustaviklo, kesykyyhky, sarvi-/suopöllö ja kuhankeittäjä**
5. **Arghtika (Roosa Laine ja Joni Räsänen), 102 lajia. Ässät: metso ja punakylkirastas**
6. **Varjorailit (Mia Moisanen ja Tarja Kanervisto), 40 lajia**

Katsaus havaintoihin ja muuttosummiin

Eetu Paljakka
Arktika-päivien lintuasiantuntija

Arktika-päivät 2025 jäi allekirjoittaneen mieleen etenkin harvinaisuuksien harvinaisen runsaslukuisesta esiintymisestä. Punakaulahanhi, pikkukiljukotka, lampiviklo, mustapyrstökuiri, kyhmyhaahka, leveäpyrstökihu, amerikantavi*, viiriäinen, niittysuohaukka ja kattohaikara olivat lajeja, joista lukuisat harrastajat pääsivät nauttimaan – parhaimmillaan useiden päivien ajan. Etenkin punakaulahanhen ennätysmäinen esiintyminen (ainakin 7 yksilöä tapahtuman aikana) ansaitsee erityismaininnan. Yleensä niitä havaitaan kerran tai pari vuodessa, jos sitäkään.

Harvinaisuuksien lisäksi myös runsaslukuisilla massamuutoilla päästiin herkuttelemaan tavallista enemmän. Jo pari viikkoa ennen Arktika-päiviä (27.4.) rynnistäneet arktiset meriharakat rikkoivat Suomen ennätyksen muuttosummalla yli 5000 m.

Tapahtuman alettua ensimmäisen perjantain 9.5. punakuirimuutto (yli 1000 m) jäi hyvin mieleen. Seuraavat suuremmat muutot nähtiin maanantaina 12.5., jolloin mustalintuja muutti illan aikana Leerviikistä lähes 40 000. Mustalintuja ja alleja riitti lähes saman verran vielä seuraavaankin iltaan, jolloin Suomenlahti taisi tyhjentyä lepäilevistä vesilinnuista aika hyvin.

Tapahtuman 20-vuotisjuhlapäivä lauantai 17.5. oli huikea muuttopäivä – kuinkas sattuikaan. Päivän summista mainittakoon 10 000 tundrahanhea, saman verran valkoposkihanhia, 15 000 allia, 30 merikihua, ja sokerina pohjalla järjetön summa, kaikkiaan 10 000, kuikkaa. Kyseinen kuikkamuutto sattui poikkeuksellisen hyvin kohdalle mantereella pyörineiden sadealueiden takia, ja se on myös suurin Virolahdella koskaan havaittu kuikkamuutto.

Pieniä vesilintuja, etenkin alleja, muutti runsaasti taas kahtena peräkkäisenä iltana 18. ja 19.5., yhteensä kymmeniä tuhansia.

Pohjoistuulet olivat pidätelleet hanhimuuton alkamista pitkään, joten tuulen käännyttyä tiistaina 20.5. nähtiin mielettömän voimakas valkoposkihanhien rynnistys. Parhailta paikoilta muuttavia hanhia laskettiin yli 150 000, mukana jo muutamia tuhansia sepelhanhiakin. Muita komean päivän summia Virolahdelta olivat mm. 1500 kuikkaa ja 10 000 allia.

Ensimmäinen sepelhanhen isompi ryntäys sattui heti seuraavalle päivälle 21.5., jolloin Virolahden merialueen ohitti yli 50 000 ”seplua”. Päivän aikana myös kahlaajamuutto repesi käyntiin toden teolla. Suosirrejä muutti yli 30 000 (toiseksi suurin Suomessa nähty suosirrimuutto koskaan), peesissä myös satoja isojen kahlaajien toisen muuttoaallon edustajia: tundrakurmitsaa, isosirriä ja punakuiria. Iltasella muutti taas tuhansittain alleja.

Mukava muuttoryntäys jatkui edelleen 22.5., jolloin lapasotkia muutti Leerviikin ohi aamun aikana melkein 4000 yksilöä, kaakkoistuulen painamana harvinaisen läheltä ja hienossa aamuvalossa. Samana aamuna kevään suurimmat summat laskettiin myös pilkkasiiveltä ja tukkakoskelolta. Sepelhanhien muutto jatkui vielä 20 000 linnulla.

Pari seuraavaa päivää muutto oli rauhallisempaa, mutta sunnuntaina 25.5. merellä muutti sepelhanhen odotettu toinen suuri massa. Sateisen aamun jälkeen käynnistynyt muutto jatkui pitkälle iltaan, ja hanhia laskettiin parhailta paikoilta noin 80 000 muuttavaa. Myös kahlaajamuutto oli näyttävää, 1000 tundrakurmitsan ja yli 4000 suosirrin voimin. Hieno loppuhuipennus tapahtumalle.

Mustapyrstökuiri. Kuva: Juha Jokinen

Tringalaiset vierailulla Virolahdella

Teksti: Juha Ojala
Kuvat: Juha Ojala, ellei toisin mainittu

Elegantteja lapintiiroja lentelee usein Arktika-keskuksen rannassa. Kuva: Juha Jokinen

Aamumuuton seurantaa Leerviikinniemessä.

Keväällä 2025 arktisten vesi- ja rantalintujen muuttoa kävi seuraamassa myös Helsingin Seudun Lintutieteellisen Yhdistyksen eli Tringa ry:n retkiseurue. Kolmen päivän mittaisella Tringan Virolahden retkellä arktisen muuton lisäksi seurattiin ja havainnoitiin mm. paikallista pesimä- ja levähtäjälajistoa sekä kuunneltiin yölaulajia. Seuraavassa retkikertomuksessa on tiivistettynä Tringan havaintorikkaan Virolahden retken tapahtumat.

Tiistai 20.5.

Tringan Virolahden retken aloituspaikka oli Virojoen S-marketin piha, johon kokoontui aamupäivällä klo 10.00 yhdeksän retkeläistä sekä retken oppaat Juha Ojala ja Nico Niemenmaa. Hanhimuutto oli ollut voimakasta koko aamun ja jatkui edelleen, joten onnistuimme heti kokoontumispaikalta kaupan pihasta havaitsemaan useita suuria ylitsemme muuttaneita hanhiparvia. Suurimmassa parvessa oli arviolta 2000 yksilöä valkoposkihanhia ja joukossa myös useampia kymmeniä sepelhanhia.

Aloituspaikalla suoritimme lajimääräveikkauksen, jota varten jokainen retkeläinen esitti oman etukäteisarvionsa retken lajimäärästä. Yhdeksän retkeläisen veikkaukset hajautuivat siten, että matalin veikkaus oli 92 ja korkein 128. Lähimmäksi retken lopullista lajimäärää arvanneelle oli luvassa palkinto.

Saavuimme majoituspaikkaamme Lypsyniemen leirikeskukselle n. klo 10.30. Koska arktinen muutto oli edelleen käynnissä, päätimme suunnata heti tavaroiden purkamisen jälkeen Leerviikinniemen Arktika-keskukselle. Leerviikkiin saavuttuamme näimmekin useita hanhiparvia ja joitain satoja muuttavia

Retken aikana nähtiin monipuolisesti arktista muuttoa kuten kuvan hanhiparvia.

kuikkalintuja. Mukava havainto oli mereltä saapunut mehiläishaukka, joka oli monelle retkeläiselle vuoden ensimmäinen havainto lajista.

Koko aamun jatkunut hanhimuutto osoitti puolenpäivän tienoilla hiljenemisen merkkejä. Lounasruokailun jälkeen suuntasimme läheiselle Vilkkilänturan kosteikkoalueelle, tarkemmin Talniemen lintulavalle. Talniemi tarjosi useita hyviä havaintoja kuten kiertelevän mustavariksen, taivaalla leijailleen haarahaukan ja kosteikolla viihtyneen heinätavin. Lajilista karttui hyvää vauhtia. Äkillisesti yltynyt tuuli pakotti pitämään hatuista kiinni ja hankaloitti havainnointia. Leerviikistä tulikin hetken päästä tieto, että merellä näkyi useampia trombeja, jotka nostattivat tuulen yllättäen navakaksi ja hetkittäin jopa myrskyisäksi. Oli parempi siirtyä avoimelta lintulavalta johonkin suojaisempaan havainnointipaikkaan.

Seuraavana kävimme tarkastamassa Kolsinpohjan luontopolun ja pitkospuureitin. Parhaana havaintona oli palokärjen pesäkolo, jonka suulla nuori yksilö kerjäsi emoilta ruokaa. Retkipäivän viimeinen kohde oli Huvisaari, jossa näimme mm. suuret naurulokkien ja silkkiuikkujen yhdyskunnat. Majoituspaikalle saavuttuamme kävimme havaittujen lajien listan läpi, ja sen jälkeen aloitettiin valmistautuminen seuraavaan retkipäivään.

Keskiviikko 21.5.

Keskiviikkoaamu aloitettiin klo 6.30 arktisen muuton seurannalla Leerviikinniemen rannasta. Näimme muuttavia suosirriparvia, hanhia ja kuikkalintuja. Arktinen muutto ei ollut kaikkein voimakkaimmillaan, mutta lajisto oli monipuolista. Pari retkeläistä onnistui havaitsemaan ampuhaukan ja pikkukuovin. Lisäksi muutolla havaittiin ainakin yksi merikihu. Parin tunnin muutonseurannan jälkeen vaihdoimme havainnointipaikan jälleen Vilkkilänturan kosteikkoalueelle, tällä kertaa Pappilanluodon lintutornille. Tornin edustan lietteellä näimme mm. lapinsirrejä, ja kosteikkoalueen yllä lenteli useita pikkulokkeja.

Majoituspaikan pihapuista löytyi puukiipijän maastopoikue.

Lajilistaltamme puuttui vielä monia laululintuja, joten suuntasimme ennen lounasta Virolahden kirkonkylän hautausmaalle ja sen reunamilla sijaitsevalle hienolle lehtoalueelle. Lajilista karttuikin mukavasti, sillä mm. kultarinta ja lehtokerttu tulivat havaituiksi. Kenties parhaana havaintona pääsimme ihmettelemään koivun oksalla torkkunutta lehtopöllönpoikasta. Lehdon koivikossa hyppinyt ja äännellyt pyrstötiainen oli myös mieluisa havainto. Puolenpäivän aikoihin palasimme jälleen Leerviikkiin, jossa kahlaajamuutto oli toden teolla käynnistynyt. Suosirrejä muutti lyhyessä ajassa kymmeniä parvia. Suurimmat suosirriparvet käsittivät useita satoja yksilöitä. Seassa oli myös punakuireja ja lisänä hanhiparvia.

Pari tuntia kestäneen, hienoja kahlaajamääriä käsittäneen muutonseurannan jälkeen oli vuorossa käynti Kurkelan petolintupaikoilla. Kurkelan suoralla oli

Talniemen lavalta käsin havaittiin useita uusia retkipinnoja.

nähty parin edellispäivän aikana pikkukiljukotka sekä toinen määrittämätön kiljukotkalaji. Kurkelan ladolle päästyämme keskityimme petolintujen etsimiseen, mutta harvinaisemmat petolinnut pysyivät piilossa. Sen sijaan tuuli-, hiiri- ja mehiläishaukoista saatiin havaintoja. Kurkelan pelloille laskeutui hetkeksi pieni kapustarintaparvi. Monipuolista lajistoa jälleen.

Kurkelan jälkeen teimme täsmäiskun Kotolan peltoalueelle, jossa peltosirkkujen tiedettiin pitävän reviiriään. Heti autoista noustuamme saimmekin kuunnella kahdenkin eri peltosirkkukoiraan surumielistä laulunsäettä. Illan puolella majoituspaikan pihassa näkyi mm. puukiipijän maastopoikue, jota päästiin hyvin seuraamaan ja kuvaamaan.

Päivän päätteeksi teimme yölaulajaretken, joka aloitettiin Vilkkilänturan kosteikkoalueelta, tällä kertaa Lintulahden lintutornilta. Pääsimme seuraamaan tornista allien ja mustalintujen iltamuuttoa käkien kukkuessa taustalla. Hienossa tyynessä illassa äänet kantautuivat pitkälle. Satakieliä oli Lintulahdessa äänessä vähintään kuusi yksilöä ja lehtokurpat lensivät soidinlentoa. Vierailimme jälleen Virolahden kirkonkylällä, jossa saimme kuunnella lehtopöllöpoikueen ääntelyä yön pimeydessä. Illan viimeisissä kohteissa yötaivaalta kuului muuttavien mustalintuparvien ääniä.

Torstai 22.5.

Viimeinen retkipäivä aloitettiin jälleen Leerviikin Arktika-keskukselta. Muutto oli tälläkin kertaa hyvää, ja retkiporukkamme pääsi seuraamaan sepelhanhien ja lapasotkien muuttoa. Osa parvista ohitti muutonseurantapaikan sellaiselta etäisyydeltä, että myös muuttajien värituntomerkit olivat hyvin nähtävissä. Rannan tuntumassa sijaitsevan Heinäluodon rantakalliolle laskeutui pikkukuoviparvi ihmeteltäväksi. Yhteenvetona voitiin sanoa, että retken aikana päästiin näkemään erittäin monipuolista arktista muuttoa. Viimeisen retkipäivän aamuna näkyneet lukuisat lapasotkien ja sepelhanhien parvet täydensivät kokemusta oikein sopivalla tavalla.

Lounasruokailun jälkeen teimme vielä käynnin Kolsinpohjan luontopolulle, josta onnistuimmekin tällä kertaa löytämään siellä jo monta päivää viihtyneen laulavan pikkusiepon. Talniemen lavalta havaitsimme mm. heinätavikoiraan ja useita jalohaikaroita.

Jäljellä oli retken lajimäärän ja lajimääräveikkauksen voittajan paljastaminen. Retken aikana oli retkeilty monipuolisesti erilaisissa elinympäristöissä, joten lopullinen lajimäärä saatiin nostettua lukemaan 126. Lähimmäksi oikeaa lajimäärää osui 128 lajin veikkaus, jota vielä retken alussa pidettiin optimistisena. Tällä kertaa optimismi kannatti. Voittajalle ojennettiin palkinnoksi hieno Virolahdella valmistettu linnunpönttö.

Kotolan pelloilla havainnoitiin peltosirkkuja.

Vilkkilänturan kosteikko Pappilanluodon tornista nähtynä.

Kiikareiden ja kaukoputkien
palveleva
erikoismyymälä.

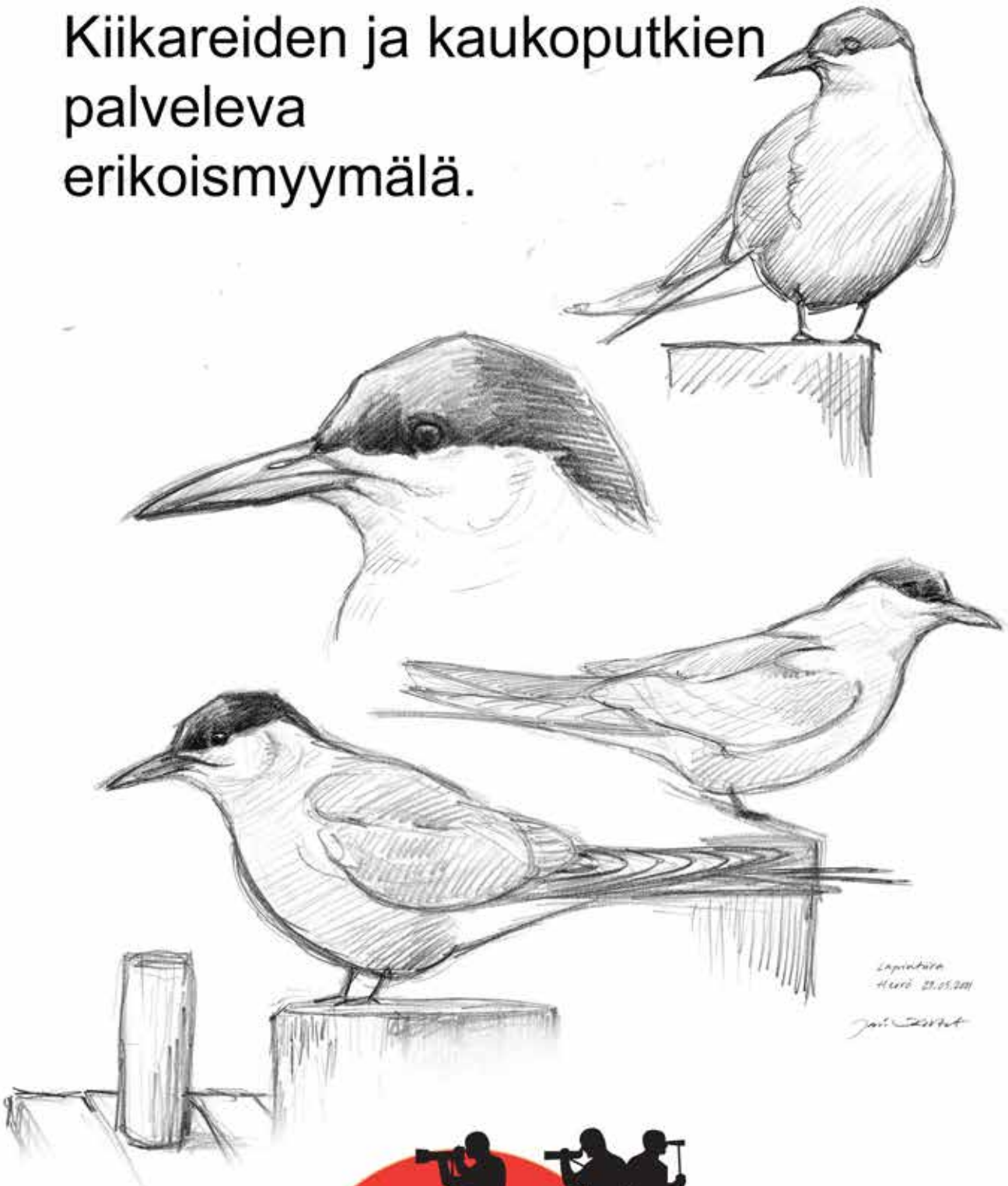

FOTO FENNICA

Foto Fennica Oy
Itämerenkatu 16
00180 Helsinki
Puhelin 09 - 6859 0800

Kuvapoimintoja vuodelta 2025

Koonnut Juha Ojala

Jalohaikarasta (*Egretta alba*) saatiin vuonna 2025 uusi pesimälaji Kymenlaaksoon. Pesäpaikka löytyi rannikkoseudulta Kymenlaakson kaakkoisesta osasta. Kuvassa emolintu ruokkimassa jälkikasvuaan.
Kuva: Tuula Nironen

Haminan Kirkkojärvellä tavattiin kevätkaudella todennäköinen *europaeus*-alalajin pyrstötiainen (*Aegithalos caudatus*), joka pesi paikalla kotoisen *caudatus*-alalajin kanssa. Rariteettikomitean lopullisen arvion mukaan kyse oli kuitenkin vain *europaeus*-piirteisestä yksilöstä, jollaisia tavataan normaalisti etelämpänä Euroopassa alalajien vaihettumisvyöhykkeellä. Merkittävin tuntomerkki *europaeus*-alalajilla on tummakuvioinen pää.
Kuva: Tuula Nironen

Kouvolan Kuusaanlammella päästiin havainnoimaan ja kuvaamaan melanistista, väritykseltään poikkeavan tummaa rantasipiä (*Actitis hypoleucos*). Kesäkuun alkupäivinä lintu hätäili ja varoitteli Sääksniemen rannassa, joten myös pesintä oli todennäköinen.
Kuva: Henry Lehto

Elimäenjärven hurja kahlaajakesä

Juha Ojala

Kouvolan Elimäenjärvi nimettiin IBA-kohteeksi eli kansainvälisesti arvokkaaksi lintualueeksi vuoden 2024 lopulla. Heti ensimmäisenä kokonaisena IBA-vuotenaan Elimäenjärvi esitti todisteen linnustollisesta arvokkuudestaan. Tapahtumat saivat alkunsa heinäkuun 2025 voimakkaista rankkasateista, joiden myötä Elimäenjärven pelloille pääsi syntymään laajoja tulva-alueita. Merkittävä määrä viljaa menetettiin tulvien alle ja pelloilla seisonut vesi aiheutti heinäkuun helteillä hajuhaittoja. Muuttolinnuille ja erityisesti kahlaajille tulvivat pellot tarjosivat kuitenkin erinomaisen levähdys- ja ruokailualueen. Tilanteessa oli nähtävissä samankaltaisuutta vuoden 2022 runsaisiin kevättulviin, jolloin tuhatmäärin pohjoiseen muuttavia arktisia kahlaajia pysähtyi Elimäenjärvelle levähtämään ja ruokailemaan.

Heinä-elokuulla 2025 Elimäenjärvellä levähti paluumuuttavia arktisia kahlaajia poikkeuksellisen suuria määriä. Vastaavaa ei ole aiemmin päästy Kymenlaaksossa todistamaan, ainakaan tällaisessa mittakaavassa. Elimäenjärven kesätulva toimi esimerkkinä siitä, millainen merkitys tulvavaikutteisuudella on linnustolle. Levähtäjälajiston joukossa oli merkittäviä määriä mm. mustavikloja (*Tringa erythropus*), jonka Euroopan kannasta 40 % pesii pohjoisessa Suomessa. Mustaviklo on tärkeä IBA-kohteiden kriteerilaji kahlaajien muutonaikaisilla levähdysalueilla. Toinen mielenkiintoinen levähtäjä Elimäenjärven kesän 2025 tulvapelloilla oli jänkäsirriäinen (*Calidris falcinellus*), jonka Euroopan pesimäkannasta yli 70 % pesii Suomessa ja maailmankannastakin noin kolmannes. Kolmantena nostona voidaan huomioida tulvivalta pellolta 28.7. löytynyt karikukko (*Arenaria interpres*), joita havaitaan Kymenlaakson sisämaaseudulla vain harvoin.

Seuraavaan kahlaajahavaintojen koosteeseen on kerätty yksilömääriä Tiira-lintutietopalvelusta. Havainnot ovat aktiivisimpien havainnoitsijoiden eli Antti Vänskän ja Jouni Revon ilmoittamia, ellei tekstissä ole toisin mainittu. Erityisesti aktiivisimmille havainnoitsijoille kiitokset lukumäärien laskemisesta ja havaintojen ilmoittamisesta.

Suo- ja kuovisirrejä sekä yksi pulmussirri (ylh. kesk.) lennossa tulva-alueen yllä. Kuva: Antti Vänskä

Sirrejä on mahdollista havaita Kymenlaaksossa niiden muuttoaikaan. Pesivinä sirrejä ei Kymenlaaksossa tavata. Kuvassa suosirrejä ja yksi kuovisirri (13. yks. vas.). Kuva: Raine Martikainen

Lounaisnurkkauksen tulva-alue kuvattuna 9.8.2025. Kuva: Juha Ojala

Kahlaajakooste Elimäenjärvi heinä-elokuu 2025:

Pulmussirri (*Calidris alba*) on sisämaassa vaikeasti havaittava laji. Parhaana päivänä 6.8. Elimäenjärvellä oli yhteensä 6 pulmussirriä. Lakoontuneen viljan seassa ruokailleita lintuja oli hankalaa nähdä, mutta lennossa ollessaan niiden yksilömääristä oli mahdollista saada selvyys. Helpoin tapa tarkan yksilömäärän tulkitsemiselle oli tulvien yllä lennähtävien sirriparvien kuvaaminen ja yksilömäärien laskeminen kuvista.

Aikuisten **suosirrien** (*Calidris alpina*) päämuutto ajoittui 6.–8.8. väliselle ajalle. Päämuuton aikaan suosirrimäärät Elimäenjärven tulvilla olivat hurjia, sillä 6.8. paikalla oli vähintään 700 yksilöä ja vielä 8.8. yksilömäärä oli 520.

Isosirrejä (*Calidris canutus*) nähtiin parhaana sirripäivänä 6.8. ainakin 8 yksilön verran.

Jänkäsirriäisen (*Calidris falcinellus*) Euroopan pesimäkannasta yli 70 % pesii Suomessa. Tästä syystä myös sen suosimat levähdysalueet ovat linnustolliselta merkitykseltään erityisen arvokkaita. Suurin yhtäaikainen yksilömäärä Elimäenjärvellä havaittiin 2.8., jolloin peltotulvalle laskeutui 7 sirriäisen parvi.

Kuovisirrin *(Calidris ferruginea)* parhaat määrät päästiin todistamaan 8.8., jolloin sirriparvista ynnättiin 29 kuovisirriä.

Pikkusirrin (*Calidris minuta*) suurin yhtäaikaismäärä 5 aikuista yksilöä nähtiin jo 19.7. (Juha Ojala ym.). Suosirrien päämuuton aikaan 8.8. paikalla nähtiin vielä 2 aikuista ja 1 nuori pikkusirri. Yksilömäärät olivat verrattain niukkoja, sillä esimerkiksi vuodelta 1981 on Kotkan Hovinsaarelta ilmoitettu 100 paikallista pikkusirriä (KyLY:n arkisto) ja Kouvolan Oivonojaltakin on vuodelta 1993 havainto 90 pikkusirrin paikalliskertymästä (Jouni Repo). Kymenlaakson läpi muuttavan kannan suuruus vaikuttaisi siis merkittävästi taantuneen.

Lapinsirrin *(Calidris temminckii)* suurin yhtäaikaismäärä oli 9.8. havaittu 32, joista suurin osa oli nuoria. Ilmeisesti aikuisten lapinsirrien päämuutto oli paria viikkoa aiemmin, sillä 26.7. paikalla havaittiin 21 aikuista yksilöä.

Karikukko (*Arenaria interpres*) viihtyi Elimäenjärven tulvapelloilla 28.–30.7. (Eetu Paljakka ym.). Kouvolan kuntarajojen sisällä edellinen havainto karikukosta oli tehty vuonna 1998, joten sisämaahavainnot tästä merellisten saaristojen lajista ovat olleet harvassa. Elimäenjärvellä pysähtynyt karikukko lienee läpimuuttaja eli jossain Jäämeren suunnilla kesänsä viettänyt yksilö.

Suokukon (*Calidris pugnax*) Suomen pesimäkanta on arvioitu äärimmäisen uhanalaiseksi. Elimäenjärven kesätulvilla suurin muutollaan levähtävien suokukkojen yhtäaikaismäärä oli 15.8. havaittu 200 paikallista (Teemu Tast).

Tylli (*Charadrius hiaticula*) oli erittäin runsaslukuinen levähtäjä kesän 2025 aikana. Suurin paikalliskertymä havaittiin 8.8., jolloin paikalla nähtiin yhteensä 560 tylliä.

Mustapyrstökuireja (*Limosa limosa*) nähtiin 19.7. viiden linnun parvi, joista 4 oli nuoria samana kesänä kuoriutuneita.

Mustaviklo (*Tringa erythropus*) on tärkeä IBA-alueiden kriteerilaji. Elimäenjärven tulvilla levähti parhaana päivänä

29.7. 39 mustavikloa. Vielä 8.8. mustavikloja havaittiin 3 aikuista ja 7 nuorta.

Liro (*Tringa glareola*) oli runsain tulvilla levähtäneistä kahlaajista. 24.7. paikalla nähtiin 390 yksilöä, 2.8. peräti 920 ja vielä 13.8. liroja laskettiin 580 paikallista (Eetu Paljakka).

Valkoviklon (*Tringa nebulosa*) muutonhuippu ajoittui 28.–31.7. väliselle ajalle. Suurin yhtäaikaismäärä oli 30.7. laskettu 262.

Töyhtöhyyppiä (*Vanellus vanellus*) nähtiin 2.8. 950 paikallista yksilöä.

Huomioita havainnoista ja yksilömääristä

Havaintojen osalta on huomionarvoista, että heinäkuulla tulvat ulottuivat useamman neliökilometrin suuruiselle alueelle, mikä toi haastetta yksilömäärien tulkintaan. Kun elokuun alussa tulvan korkeus alkoi hiljalleen laskea ja samalla tulvien laajuus pieneni, myös lintumäärien arvioiminen ja laskeminen helpottui. Sirrien suosimalla lounaisimman nurkkauksen tulvapellolla oli kauttaaltaan lakoontunutta viljaa ja pikkukahlaajat pääsivät piilottelemaan viljan sekaan. Sirrien tarkkoja yksilömääriä oli silti mahdollista laskea kuvista, joita saatiin otetuksi tulvan yllä lennähtävistä parvista.

Havaintojen perusteella on tulkittavissa, että esimerkiksi valkoviklolla muutonhuippu oli 28.–31.7., aikuisilla suosirreillä 6.–8.8. ja aikuisilla tylleillä 6.–10.8. Parhaina päivinä kuten 8.8. tulvilla oli yhtäaikaisesti 560 tylliä, 530 suosirriä, 450 liroa ja vähintään 400 töyhtöhyyppää. Kahlaajien yksilömäärät olivat parhaina päivinä näin ollen pitkälti yli 2000. Vuorokautiset kokonaisyksilömäärät ovat voineet olla vielä tätäkin suurempia, koska muutolta laskeutuvia ja muutolle nousevia parvia on ollut liikkeellä tasaiseen tahtiin.

Loppupohdinta

Elimäenjärven arvo kahlaajalinnuille perustuu tulvavaikutteisuuteen ja tulvista johtuviin vedenkorkeuden muutoksiin. Tulvia on tähän asti totuttu näkemään lähinnä keväisin ja satunnaisesti syksyisin. Pitkäkestoisia kesäkauden tulvia ei ollut koettu ennen kesää 2025. On epäselvää, tullaanko kesätulvia jatkossa näkemään, mutta vuosi 2025 osoitti, että levähtävien kahlaajien määrät voivat Elimäenjärvellä nousta erittäin suuriksi, jos pelloilla on kesäkauden aikana kosteikkoaluetta.

Suosirrien, tyllien ja kuovisirrien sekaparvi kuvattuna Elimäenjärvellä 7.8.2025. Kuva: Raine Martikainen

Levähtäviä mustavikloja nähtiin parhaina päivinä useampia kymmeniä yksilöitä. Kuvassa vasemmalla kaksi nuorta mustavikloa ja oikealla liro. Kuva: Raine Martikainen

Ympärivuotisen kosteikon muovaaminen Elimäenjärven alueelle voisi luoda linnustollisesti mielenkiintoisen ympäristön, mutta pysyvä vesistö kasvaisi todennäköisesti nopeasti umpeen. Umpeenkasvanut vesialue ei olisi ainakaan kahlaajille levähdyspaikkana erityisen merkittävä, sillä kahlaajat tarvitsevat avointa kosteikkoa ja lietemaata. Satunnaisesti tulviva ja tulvavaikutteinen Elimäenjärvi on sen sijaan tuottanut useina vuosina todella poikkeuksellisia lintuhavaintoja ja kerännyt alueelle runsaslukuisesti kahlaajia. Vuoden 2025 kesätulvat eivät hetkeen unohdu, niin kuin eivät ole unohtuneet vuoden 2022 kevättulvatkaan. Monimuotoinen Elimäenjärvi on ansaitusti Kymenlaakson uusi IBA-kohde.

Lähteet:

Tiira-lintutietopalvelu

Koskimies, P. 2019: Suomen Linnut: suuri lintukirja. Readme.fi

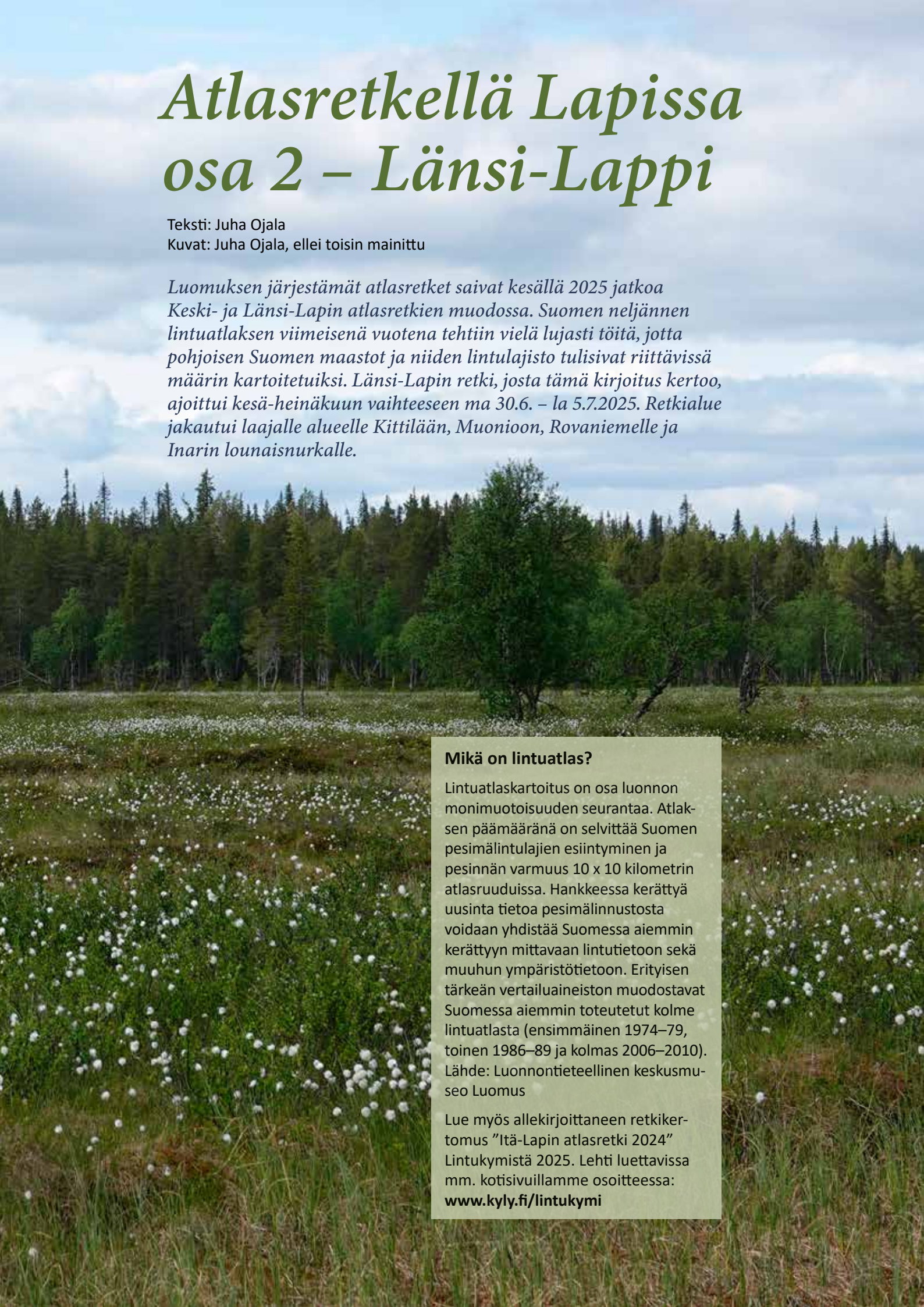
Toivanen, T. 2026: Suomen kansainvälisesti tärkeät lintualueet ovat ajan tasalla. BirdLife 1/2026, s. 12

Atlasretkellä Lapissa osa 2 – Länsi-Lappi

Teksti: Juha Ojala
Kuvat: Juha Ojala, ellei toisin mainittu

Luomuksen järjestämät atlasretket saivat kesällä 2025 jatkoa Keski- ja Länsi-Lapin atlasretkien muodossa. Suomen neljännen lintuatlaksen viimeisenä vuotena tehtiin vielä lujasti töitä, jotta pohjoisen Suomen maastot ja niiden lintulajisto tulisivat riittävissä määrin kartoitetuiksi. Länsi-Lapin retki, josta tämä kirjoitus kertoo, ajoittui kesä-heinäkuun vaihteeseen ma 30.6. – la 5.7.2025. Retkialue jakautui laajalle alueelle Kittilään, Muonioon, Rovaniemelle ja Inarin lounaisnurkalle.

Mikä on lintuatlas?

Lintuatlaskartoitus on osa luonnon monimuotoisuuden seurantaa. Atlaksen päämääränä on selvittää Suomen pesimälintulajien esiintyminen ja pesinnän varmuus 10 x 10 kilometrin atlasruuduissa. Hankkeessa kerättyä uusinta tietoa pesimälinnustosta voidaan yhdistää Suomessa aiemmin kerättyyn mittavaan lintutietoon sekä muuhun ympäristötietoon. Erityisen tärkeän vertailuaineiston muodostavat Suomessa aiemmin toteutetut kolme lintuatlasta (ensimmäinen 1974–79, toinen 1986–89 ja kolmas 2006–2010). Lähde: Luonnontieteellinen keskusmuseo Luomus

Lue myös allekirjoittaneen retkikertomus ”Itä-Lapin atlasretki 2024” Lintukymistä 2025. Lehti luettavissa mm. kotisivuillamme osoitteessa: **www.kyly.fi/lintukymi**

Lapin retkillä poro tulee varmasti havaituksi.

Suokukkokoiraiden soidin on näyttävä luonnonnäytelmä. Kuva: Raine Martikainen

Keskeinen tavoite vuoden 2025 Länsi-Lapissa oli sama kuin edellisenä kesänä Itä-Lapissa eli selvittää pesimälintulajien esiintymistä ja pesintöjen varmuutta. Tavoitetasona oli tyydyttävän selvitysasteen raja, johon tarvittava pesimävarmuussumma oli alueen kartoitusruuduilla 90 pistettä. Tällä kertaa retkestä kirjoitettu retkikertomus ei kata kaikkia retkipäiviä, vaan kirjoitukseen on poimittuna kokemuksia kolmelta aamulta erityyppisistä tilanteista ja ympäristöistä.

Uhanalaisten lajien jäljillä

Ensimmäinen kokonainen Länsi-Lapin retkipäivä aloitettiin eteläisen Kittilän alueelta. Valitsemallamme kartoitusruudulla kulki joitain metsäautoteitä, jotka helpottivat kartoitustyötä. Erään metsäautotien varteen rajautui houkutteleva suoalue, jolle päätettiin tehdä kartoituskäynti. Kahlaajien löytyminen oli päällimmäisenä mielessä. Suon reunaan saavuttaessa havaittu valkoviklo (*Tringa nebulosa*) antoikin heti viitteitä siitä, että kahlaajien osalta tällä suolla voisi olla potentiaalia. Avoimempaan suomaastoon päästyämme lähti edestämme lentoon liro (*Tringa glareola*), joka jäi valkoviklon kanssa taivaalle hermostuneesti lentelemään. Suon reunamäntyjen latvoista löytyi reissun ensimmäinen isolepinkäinen (*Lanius excubitor*) ja pohjansirkun (*Emberiza rustica*) laulua kuului suon reunarääseiköstä.

Suon laidalta löytynyt todennäköinen teeren (*Lyrurus tetrix*) pesä, josta poikaset olivat äskettäin kuoriutuneet.

Kävelimme kohden suon takareunaa, jota arvelimme kyseisen suoalan linnustollisesti parhaaksi osaksi. Hetken päästä suolta ponnahti lentoon kolmaskin kahlaaja, joka lyöttäytyi valkoviklon ja liron mukaan varoittelevien kahlaajien parveen. Kolmas lintu oli suokukkonaaras (*Calidris pugnax*). Vaikka suokukko on muuttoaikaan edelleen näennäisen yleinen eteläisen Suomen kosteikoilla, on Suomen pesimäkanta ollut taantuva koko 2000-luvun ajan.

Suokukko lenteli suon yllä päästellen nenäsointista ja hieman mäkättävältä kuulostavaa varoitusääntään. Edellisvuoden Itä-Lapin atlasretkellä en ollut havainnut yhtäkään suokukkoa, joten tämä Kittilästä löytynyt yksilö oli havaintona mieluisa. Pesinnästä kertova havainto voi tilanteesta riippuen olla lähes yhtä hieno kuin havainto harvinaisuudesta tai elämälle uudesta lajista. Suokukon Suomen pesimäkanta on viimeisimmän vuonna 2019 tehdyn uhanalaisuusarvioinnin mukaan äärimmäisen uhanalainen. Arvioin havainnon äärimmäisen uhanalaisesta lajista henkilökohtaisella tasolla äärimmäisen hienoksi.

Pallastunturin maisemissa Palkaskeron rinteillä

Atlasretken puoliväliin osui maastopäivä, jona havainnointi suunnattiin Muonioon lähelle Ruotsin rajaa. Varhaisina aamun tunteina satoi vettä, joten herätys oli vasta klo 6. Maastoon ehdittiin sateen tauottua hieman klo 7 jälkeen. Muonion metsämaat osoittautuivat hie-

Eteläisen Kittilän suokohde, jossa havaittiin mm. suokukko.

Allekirjoittanut Pallastunturin maisemissa.
Kuva: Emilia Sillanpää

Palkaskerolle vievä polku oli osoitettu keltaisilla merkinnöillä.

Koiraskiirunalla on punainen silmäkulma ja musta nokan ja silmän välinen ohjasjuova.
Kuva: Raine Martikainen

noiksi ja linnustoltaan runsaiksi. Muutamien tuntien mittainen aamukartoitus Olostunturin metsämaastossa tuotti havainnoiksi mm. pohjansirkkupoikueen, kuukkeleita (*Perisoreus infaustus*) ja taviokuurnaparin (*Pinicola enucleator*). Kun toinen autokunta oli samaan aikaan hieman etelämpänä etsimässä lintuja erään pikkukylän alueelta, nousi ruutu nopeasti tavoitteeseen eli 90 pisteeseen.

Kun tavoiteruutu tuli nopeasti valmiiksi, aukesi mahdollisuus vapaampaan retkeilyyn. Tunturimaastoihin tutustuminen oli ajatuksena kiehtova. Pallas-Yllästunturin kansallispuiston rajalle olikin matkaa vain kymmenisen kilometriä, joten sitä myöten seuraava retkikohde oli pian päätetty.

Palkaskeron laki oli kauttaaltaan rakkakivikon peitossa.

Puolisen tuntia myöhemmin olimmekin jo Pallastunturin hotellin pihassa miettimässä tarkempaa reittisuunnitelmaa. Pihan luota lähti useisiin suuntiin polkuja, joita pitkin pääsisi tutustumaan puiston tunturihuippuihin. Palkaskeron huipulle suuntaava polku vaikutti vaihtoehdoista parhaalta. Etukäteistietojen mukaan alueelta olisi mahdollista löytää todellisia kylmän pohjolan lajeja, kuten sepelrastaita (*Turdus torquatus*) ja kiirunoita (*Lagopus muta*).

Palkaskeron rinteillä kiemurteleva polku nousi nopeasti puurajan yläpuolelle. Vielä hetken matkaa maastossa näkyi pieniä pensasmaisia koivuja ja kitukasvuisia näreitä, mutta pian nekin hävisivät maisemasta maaston muuttuessa avoimeksi paljakaksi. Niittykirvinen (*Anthus pratensis*) vaikutti runsaalta, sen laulua ja kutsuääntä kuului joka puolelta. Myös pensas- (*Saxicola rubetra*) ja kivitaskupari (*Oenanthe oenanthe*) tulivat havaituiksi. Pensastaskut varoittelivat puurajan viimeisillä koivuilla. Kivitaskujen reviiri oli korkeammalla tunturin rinteessä puuttomalla paljakalla. Sää oli pilvinen, mutta selkeä. Tuulta oli vain hieman.

Palkaskeron polun puolivälin tietämillä alkoivat edessä häämöttää tunturilaen karut rakkakivikot. Jokin hemppomaista lentoääntä päästellyt pikkulintu lenteli hetken aikaa yläpuolellamme jatkaen sitten seuraavan tunturihuipun suuntaan. Vuorihempon (*Linaria flavirostris*) mahdollisuus jäi hetkeksi kaihertamaan takaraivoon.

Rakkakivikkoalueen alussa oli näköalapaikka, josta aukesi näkymä kauaksi itään. Horisontissa siintäneen järven suunnalla roikkui tuulessa piekana (*Buteo lagopus*). Palkaskeron korkeuksista katsellessa piekanaa oli mahdollista seurailla hauskasti sen yläpuolelta siitä huolimatta, että linnulla oli lentokorkeutta melko paljon. Täytenä yllätyksenä kivikossa pomppi räkättirastas (*Turdus pilaris*). Hetken päästä neljän yksilön parvi nousi kivikkorinteestä lentoon. Räkättäen ne jatkoivat lentoaan tunturikurun yllä kohti pohjoista. Meillä oli kyllä tiedossa, että räkättirastaat pesivät Lapissa puuttomilla aapasoilla, mutta näköjään ne olivat löytäneet tiensä myös puuttomille tuntureille.

Saavutimme Palkaskeron laen. Tasainen tunturin huippu oli kauttaaltaan rakkakivikon peitossa. Tuuli yltyi ja viereinen tunturinlaki verhoutui matalalla leijuneeseen sumupilveen. Poikkesin kivikkoon merkityltä polulta joitain metrejä syrjään ja kiikaroin ympäristöä. Samassa huomasin, että kivien lomasta kurkotteli kaulaansa kanalintu, jolta erottui punainen silmäkulma. Kiirunoiden (*Lagopus muta)* löytyminen oli odotettu hetki. Kolmen kiirunan parvi käkki kivikossa aikansa, kunnes ne päättivät siirtyä kävellen kivien lomassa kauemmas, kadoten pian katveeseen. Kiirunan ympärivuotinen elinympäristö on hämmästyttävän karu.

Polun loppuosuudella Palkaskeron pohjoisrinteellä kapustarinnat (*Pluvialis apricaria*) viheltelivät jossain laajan tunturikurun toisella puolen. Niittykirvinen osoittautui tunturirinteiden ylivoimaisesti runsaimmaksi lajiksi. Sen reviirejä oli tälläkin rinteellä kymmenittäin. Puurajan tuntumasta ensimmäisestä koivumetsiköstä löytyi varoitteleva leppälintupari (*Phoenicurus phoenicurus*). Joitain satoja metrejä ennen Pallastunturin hotellia kantautui harvapuustoiselta katajanummelta pulppuilevaa laulua. Pian värikäs sinirintakoiras (*Luscinia svecica*) hyppäsi katajan suojasta koivun oksalle laulamaan. Hieno päiväretki Palkaskerolla sai toivotun lopetuksen.

Kittilän mahdoton atlasruutu

Yksi atlasretkemme aamuista alkoi pohjoisen Kittilän kartoitusruudulta. Metsätiet loppuivat ruudun kulmalle, eikä alueella ollut yhtäkään asuintaloa, mökkiä tai peltoa. Käytännössä kyseessä oli lähes erämainen kartoitusalue. Näillä etukäteistiedoilla oli jo mahdollista ennustaa, ettei pesimävarmuussumman nostaminen 90 pisteeseen olisi välttämättä helppoa, vaikka pohjalla olikin joitain kymmeniä pisteitä valmiina.

Aloitin työparini kanssa kartoituksen muutamien kilometrien mittaisella kävelyllä kohti ruudun keskiosia. Tavoitteenamme oli saavuttaa suoalue, jolta toivon mukaan löytyisi monipuolista suolajistoa. Tunnin verran edettyämme saavutimme suon reunan, mutta lintulajiston kannalta kohde ei ollut erityisen tuottelias. Kapustarintoja löytyi suon kuivemmalta reunaosalta, mutta avovesialueet estivät etenemisen pidemmälle ja siten paras lajisto oli tavoittamattomissa jossain suoalueen keskivaiheilla. Käännyimme kohden seuraavaa potentiaalista suota. Metsäkävelyä jälleen useita kilometrejä. Matkan varrelta löytyi mukavia Lapin lajeja, kuten kuukkeleita ja lapintiaisia

Lapin satakieli eli sinirinta. Kuva: Raine Martikainen

Erämaaruudulta löytyi hienoja kirkasvetisiä puroja

...ja kelottuneita maapuita.

(*Poecile cinctus*), mutta kyseiset lajit olivat jo listalla varmoina pesintöinä. Täytyisi löytää jotain uutta.

Erämaisella ruudulla oli erämaan lajistoa. Karhun lantakasoja löytyi useita ja metsoja (*Tetrao urogallus*) pölähteli lentoon sieltä täältä. Koska alueella ei ollut mökkipihoja tai peltoja, loisti moni kulttuurimaiseman laji poissaolollaan. Kovalla työllä onnistuimme löytämään jokivarresta haapanan (*Mareca penelope*), rinnemetsästä laulavan rautiaisen (*Prunella modularis*) ja suon laiteilta pohjansirkun maastopoikueineen. Ruudun pistemäärä oli kuitenkin edelleen kovin kaukana tavoitteesta.

Onneksemme samalla ruudulla oli toinenkin työpari. Heidän havainnointialueeltaan oli löytynyt mm. mustaviklo (*Tringa erythropus*), ampuhaukka (*Falco columbarius*) sekä muutamia muita ruudulta aiemmin puuttuneita pesimälajeja. Heidän ilmoittamiensa havaintojen myötä haave 90 pisteen tavoiterajasta alkoi hiljalleen tuntua mahdolliselta. Lopulta noin yhdeksän tunnin pituisen, 15 kilometrin mittaisen ja hetkittäin haasteellisen maastorupeaman jälkeen tavoite saavutettiin. Metsälammella kelluneesta telkästä saatiin listoille toivottu piste nro 90, jolla ruutu nousi tavoitteeseen.

Yhteenveto

Länsi-Lapin atlasretken maastot ja lajisto olivat tietyiltä osin erilaisia kuin edelliskesän Itä-Lapin retkellä. Länsi-Lapissa Kittilän seudulla esimerkiksi peippoja (*Fringilla coelebs*), västäräkkejä (*Motacilla alba*) ja kirjosieppoja (*Ficedula hypoleuca*) esiintyi huomattavan paljon enemmän kuin itäisessä Lapissa edellisenä kesänä. Näihin lajistollisiin eroavaisuuksiin todennäköisesti vaikuttivat Kittilän seudun paikoitellen melko taajaan sijainneet asutuskeskukset ja pikkukylät, joiden ympäristöstä oli löydettävissä esimerkiksi niittyjä ja laidunalueita. Länsi-Lapin seudun puusto vaikutti myös keskimäärin enemmän lehtipuuvaltaiselta kuin edellisvuoden Itä-Lapin retkeilyalueella. Länsi-Lapin retken aikaan riekot (*Lagopus lagopus*) olivat kateissa, mutta esimerkiksi pohjansirkkuja ja kuukkeleita näkyi varsin hyviä määriä.

Kapustarintoja saattoi löytää soiden kuivemmilta osilta seuranaan lukuisat keltavästäräkit.

Vuosien välillä oli myös säätilojen suhteen todella suuri eroavaisuus. Edelliskesänä Itä-Lapissa oli hellettä likimain jokaisena retkipäivänä, kun taas tämän vuoden Länsi-Lapin retkellä päivälämpötilat olivat enimmäkseen +15 °C tietämillä. Toki +15 °C oli retkeilyyn paljon sopivampi lämpötila kuin hellekeli. Yhtenä retkiaamuna Kittilästä lähdettäessä lämpötila oli niinkin alhaalla, että auton ajotietokone varoitti jäisistä tienpinnoista.

Lajilista karttui Länsi-Lapissa edelliskesän Itä-Lappia niukemmin. Länsi-Lapin retken yhteislajimäärä oli lopulta 102, kun edellisvuonna idässä lajilistalle saatiin 110 lajia.

Vuosi 2025 oli Suomen neljännen lintuatlaksen viimeinen vuosi. Jälleen kiitokset Luonnontieteelliselle keskusmuseolle Länsi-Lapin atlasretken mahdollistamisesta sekä BirdLife Suomelle retken järjestelyihin osallistumisesta. Lapin atlasretket tarjosivat paljon hyviä lajihavaintoja, mutta myös paljon kaivattua levinneisyystietoutta Suomen pesimälajistosta.

Linturetkelle lähdössä?

Optiikat

Uutuuksia

Lintukirjat

kuvat Panasonic G9 ja 150-400 mm f:6,3

Meiltä löytyvät myös kaukoputket, ruokinnat, jalustat ja muut lintuharrastusvälineet. Tule tutustumaan. Ostamalla Lintuvarusteesta tuet samalla lintujen suojelua.

BirdLife SUOMI-FINLAND
Lintu varuste

Lintuvaruste Oy, Koetilantie 1 B 3, 00790 Helsinki
www.lintuvaruste.fi
lintuvaruste@birdlife.fi, p. 09-386 7856

Yömuuton seurantaa digitaalisesti keväällä 2025

Eetu Paljakka

Taustaa

Lintujen yömuuton seuranta on tullut viime vuosina yllättävän suosituksi harrastukseksi Keski- ja Etelä-Euroopassa. Suomesta tunnen kuitenkin vain muutaman yömuuttoa tallentavan lintuharrastajan. Kymenlaaksossa ei ole tietääkseni harrastettu lainkaan säännöllistä yömuuton seurantaa. Kuitenkin valtaosa Suomen pesimälinnuista muuttaa yöaikaan.

Yömuuton seuranta keskittyy pakosti vain osaan muuttavista linnuista, sillä suurin osa pitkää matkaa muuttavista hyönteissyöjistä muuttaa öisin todella korkealla ja aivan ääneti. Varpuslinnuista useiten kuullut yömuuttajat ovat tunnetusti rastaat ja punarinta. Sen sijaan vesi- ja rantalinnuista suurempi osa pitää jotain ääntä muuttaessaan. Vähintäänkin siipien suhinaa.

Aiemmat kokemukseni

Olen pitänyt muutamia kertoja äänityslaitettani yön yli pihamaalla rakkaalla sukutilallani Anjalankosken Ruotilassa. Tämä tarkoittaa vuositasolla 0–2 yötä keväisin, vuosina 2015–2021, yhteensä seitsemän yön verran. Ensimmäisten yöäänitteideni tarkoitus oli ainoastaan esteettinen: tallentaa keväinen lintujen aamukonsertti kokonaisuudessaan. Pian sain kuitenkin selville, että öisessä maisemassa tapahtuu paljonkin jo ennen aamun valkenemista. Esimerkiksi vapun tienoilla 2016 yhden yön aikana äänityslaitteeseeni tarttui muutolta kaksi meriharakkaparvea, rantasipi, jänkäkurppa, alliparvi ja haapanaparvi. Havainnot olivat varsin mielenkiintoisia, kun ottaa huomioon pihan sijainnin puhtaasti sisämaassa, lähimpien järvien sijaitessa liki kahden kilometrin päässä.

Lähinnä yöaikaan muuttavien rastaiden puuhista sain jotain selkoa huhtikuun lopussa 2018, jolloin yön aikana muutti 28 laulurastasta ja 12 punakylkirastasta. Samalta yöltä mainittakoon vielä pikkukuoviparvi ja kolme mustalintuparvea.

Tämän satunnaisen ”kokeilukauden” viimeinen yöäänitykseni tapahtui 15.–16.5.2021, jolloin sattui kohdalle voimakas vesilintumuutto. Peräti 50 alliparvea ja 12 mustalintuparvea (sekaparvia ei eritelty) muutti yön pimeimpinä tunteina yli Ruotilan, kuten myös luhtahuitti, joka pitää muutolla samanlaista huittailevaa ääntä kuin maassakin – tätä en tietäisi ilman yömuuton seurantaa.

Kevään 2021 jälkeen vanha äänityslaitteeni hajosi, ja uutta halvalla ostettua laitetta ei saanutkaan kiinni verkkovirtaan, joten yöäänittelyt jäivät, kun samalla koko äänitysinto väheni muutamaksi vuodeksi aivan olemattomiin.

Muuton kirjauksesta

Käyn itse läpi yöäänitteet käsipelillä tietokoneen Audacity-ohjelmalla (ilmainen!), johon äänitteet saa ladattua ja muutettua ”kuvaksi”, eli sonogrammiksi, jota seuraamalla lintujen äänet erottuvat hyvin jo silmillä. Jokaista äänitettä ei siis tarvitse kuunnella kokonaan. Yhden äänitteen läpikäyntiin menee itselläni yön linturunsaudesta riippuen 15–45 minuuttia. Kyseessä ei ole kovinkaan suuri uhraus vapaa-ajastani. Osaavammat henkilöt ovat kehitelleet myös joitain tekoälypohjaisia menetelmiä lintujen äänien löytämiseksi ja tunnistamiseksi automaattisesti, mutta itse en ole sellaisiin vielä hurahtanut.

Muuttavat parvet, kuten hanhet, vesilinnut ja kahlaajat, merkitään ylös vain parvena, sillä vain äänien perusteella ei pysty päättelemään parven todellista kokoa. Sen sijaan pikkulinnuilta merkitään ylös kuultujen äänien lukumäärä. Nämäkin lajit muuttavat öisin parvissa, mutta pitävät lähinnä yksittäisiä ääniä. Läm-

Taustakuva: Paula Uotila

Äänityslaitteisto valmiina yöhön 16.4.2025. Zoom H1 -äänityslaite on kytketty jalustalle kohti yötaivasta. Kuva: Eetu Paljakka

Pikkujoutsen	2	Liejukana	3
Valkoposkihanhi	3	Nokikana	1
Haapana	3	Kuovi	4
Harmaasorsa	1	Pikkukuovi	3
Tavi	16	Rantasipi	19
Alli	110	Valkoviklo	2
Mustalintu	533	Liro	1
Telkkä	5	Jänkäkurppa	3
Vesilintu	6	Kiuru	1
Kaulushaikara	4	Punarinta	18
Harmaahaikara	1	Laulurastas	96
Luhtakana	20	Punakylkirastas	44
Luhtahuitti	1	Pajusirkku	1
Ruisrääkkä	2		

Kevään 2025 yömuuton seurannan yhteenlasketut lintumäärät Virolahden Ylä-Pihlajassa. Osa luvuista viittaa parvien määrään, osa yksittäisiin lintuihin (ks. teksti).

pimänä kevätyönä rastaiden muuttovirta saattaa olla jatkuvaa, jolloin parvien erottelu on usein mahdotonta.

Selvästi yksittäin muuttavat lajit, kuten kaulushaikara ja rantakanat, merkitään ylös yksilöinä, vaikka ne ääntelisivät monta kertaa peräkkäin.

Uusi alku

Kevättalvella 2025 alkoi vanha suola yhtäkkiä janottamaan, kuten joskus käy. Aloitin äänittämisen ”alusta”, ja huhtikuussa hankin käytettynä Zoom H1 -äänityslaitteen, joka oli myös ihka ensimmäinen äänityslaitteeni kymmenen vuotta sitten. Myös yöäänitteiden tallentaminen oli kovasti mielessä uusvanhaa Zoomia hankkiessa.

Ensimmäisen kerran neljään vuoteen pidin äänityslaitetta pihalla – nyt uudella paikalla Virolahden Ylä-Pihlajassa – 15.–16.4.2025. Yön saldo oli varsin mukava: mustalintuparvi, kaksi telkkää, kaulushaikara, viisi luhtakanaa, 33 laulurastasta ja 14 punakylkirastasta. Koko kevään muutot tallentaakseen kannattaa tietysti aloittaa seuranta jo maaliskuun puolella, jolloin ensimmäiset telkän siipien suhinat voivat kuulua yötaivaalta. Hyvä muuttoyö innosti kuitenkin jatkamaan seurantaa aina toukokuun loppupuolelle asti.

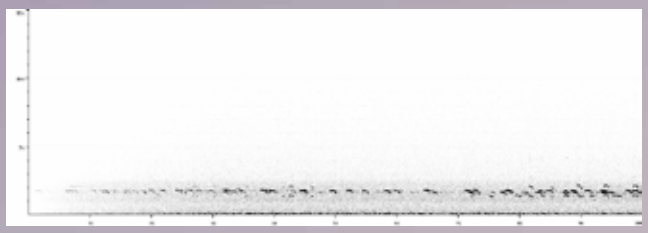
Allin ja sepelhanhen parhaat muutot eivät osuneet tänä keväänä kohdalle, sillä juuri niinä muutamina öinä äänityslaite ei sattunut olemaan toiminnassa. Sen sijaan mustalinnun muutto tuli dokumentoitua aika mukavasti. Kevään parvien yhteismäärä, 533, on varsin mittava. Kahtena yönä (27.–28.4. ja 1.–2.5.) muutti yön aikana yli 150 parvea ”mulleja”, muuton huipun osuessa aikavälille 23.00–1.00. Voisi ajatella vilkkaan muuttoyön olevan seurausta hyvästä muuttoillasta, mutta yllättäen molempia öitä edeltäneinä iltoina ei mustalintuja muuttanut merellä kovinkaan paljoa (Vi Harvajanniemi: 27.4. 3800 m, 1.5. 530 m + 1000 p). Kahdessa edellä mainitussa tapauksessa muutto siis alkoi Virolahden ilmatilassa toden teolla vasta hämärän tultua. Vertailun vuoksi: mustalinnun päämuuttoiltana 3.5. Harvajanniemestä laskettiin 28 350 mustalintua, mutta seuraavana yönä äänitteellä kuului ”vain” 81 parvea. Tulosten tarkastelussa on otettava huomioon mustalintumuuton tasainen jakautuminen keväällä 2025: yli 20 000 mustalinnun muuttoja laskettiin Virolahdella jopa viitenä iltana (28.4., 2.5., 3.5., 12.5. ja 13.5.), mutta kaikki muutot jäivät alle 30 000 yksilön.

Tuloksia ja yhteenvetoa

Noin kuukauden mittainen aktiivinen äänitysjakso ei kata koko kevättä, eikä aiempia tuloksia samalta alueelta ole saatavilla, joten tulosten käsittely vertailumielessä ei ole vielä mahdollista. Joka tapauksessa yömuuton seuranta avartaa

Mustalinnut muuttavat suurina parvina, eikä niiden yksilömäärän laskeminen äänitteistä ole mahdollista. Kevään 2025 äänitteistä mustalintuparvia laskettiin kaikkiaan 533, mikä teki siitä äänitysjakson runsaimman lajin. Kuva: Juha Ojala

Äänitteet saa muutettua tietokoneella (esim. Audacitylla) sonogrammeiksi eli äänen taajuussisältöä kuvaaviksi visuaalisiksi esityksiksi. Vaaka-akselilla aika sekunteina ja pystyakselilla äänentaajuus (kHz). Mitä tummempana ääni näkyy sonogrammissa, sitä voimakkaampi ääni on. Kuvassa muuttavan mustalintuparven sonogrammi 15.5.2025. Kuva: Eetu Paljakka (CC BY-NC-SA 4.0)

Pikkujoutsenten muuttoääniä taltioitui kevään äänitteisiin kahden parven verran – mielenkiintoinen havainto lajista, joka muuten tuntui olevan kevään aikana vähissä. Kuva: Tapio Tohmo

käsitystä tiettyjen lintulajien muutoista. Ainakin minunkaltaiseni neuroottinen muuttolintuharrastaja nauttii lintutieteellisen aineiston laajenemisesta.

Mielenkiintoisen esimerkin tarjoaa pikkujoutsen, joka tuntui keväällä 2025 olevan lähes täysin kateissa. Kuitenkin 27.–28.4. välisenä yönä pikkujoutsenia muutti peräti kaksi parvea, joista ainakin toinen kuulosti olevan kymmenien tai jopa sadan linnun kokoinen. Vaikuttaa siltä, että pikkujoutsenten vaisu päämuutto meni tällä kertaa nukkuvien staijareiden ohi pimeässä. Moni taulukon lajeista on odotetusti sellaisia, joiden varsinaisesta muutosta ei saisi mitään käsitystä ilman öistä seurantaa. Esimerkiksi luhtakana, rantasipi ja kaulushaikara ovat juuri sellaisia. Myös Virolahdella muuten hyvin vähälukuisia liejukanoja muutti pihan yli peräti kolme kevään aikana.

Myös syksyllä kannattaa äänitellä öisin. Tosin oma yritykseni ei onnistunut viime vuonna kovin hyvin. Heinäkuun puolivälistä syyskuun loppuun asti äänittelin silloin tällöin Pihlajassa, välillä myös uusvanhalla asuinpaikalla Ruotilassa, johon muutin lopulta lokakuussa. Valitettava välinerikko puuttui peliin, kun ensin hajosi stereomikrofoni ja sen jälkeen äänityslaite. Olin ilmeisesti ollut hieman varomaton laitteiston säänkestävyydestä. Loppusyksy kuluikin rahaa säästellen tulevia laitehankintoja silmällä pitäen. Seuraavaksi aion ostaa varta vasten pitkäaikaiseen ulkoilmaäänitykseen suunnitellun äänityslaitteen. Olkoon tämä tarinan opetus. Jos äänityslaitetta ei luvata vesitiiviiksi, se kannattaa suojata hyvin.

Mainittakoon silti paloja epäonnisen syksyn sadosta: 12 kaulushaikaraa, 90 punakylkirastasta, 50 laulurastasta ja kokonaan uusina lajeina mm. pikkutylli ja suosirri. Kokeilkaa perässä ja olkaa yhteydessä, autan mielelläni.

Taustakuva: Paula Uotila

Kotojärvellä näkyi laulujoutsenia joulukuussa 2025. Vettä on kesäaikaan verrattuna huomattavasti enemmän. Kuva: Eveliina Piispanen

Summanjoen kunnostushankkeessa kunnostetaan myös lintuvesiä

Projektipäällikkö Eveliina Piispanen ja
viestintäasiantuntija Laura Parkko

Summanjoen kunnostushankkeessa on yhtenä kunnostuskohteena Kouvolan Ruotilassa sijaitseva Kotojärvi.

Kymijoen vesi ja ympäristö ry aloitti vuonna 2024 Summanjoen kunnostushankkeen, jossa käynnistetään joen valuma-alueen ennallistamisia ja kunnostuksia. Hankkeen tavoitteena on saada alueen ekologinen tila hyvälle tasolle turvetuotannon sekä muiden maa- ja metsätalouselinkeinojen vaikutuspiirissä olevilla vesialueilla. Toimenpiteiden varsinainen toteutus tapahtuu jatkohankkeiden puitteissa.

Summanjoen vesistöalue sijaitsee Kymenlaakson maakunnassa Ensimmäisen Salpausselän eteläpuolella Haminan, Kouvolan ja Luumäen alueella. Valuma-alue on kokonaispinta-alaltaan 569 km^2. Summanjoen vedenlaatu on pysynyt vuosikymmeniä matalan tyydyttävällä tai välttävällä tasolla koko valuma-alueella.

Rehevien järvien ja merenlahtien vesilintukannat ovat Suomessa lähes puoliintuneet reilussa 20 vuodessa. Karuilla ja niukkaravinteisilla vesistöillä vesilintujen kannat ovat säilyneet vakaampina.

Ravinteiden korkea määrä on suurelta osin maa- ja metsätalousmenetelmistä johtuvaa, mutta myös haja- sekä loma-asutus rehevöittävät jokea. Maataloudessa tärkeänä tekijänä ovat suojavyöhykkeet, joiden avulla vähennetään eroosiota eli maanpinnan kulumista, ravinne- ja kiintoainekuormitusta sekä uoman liettymistä. Suojavyöhykkeiden leventämistä kannattaa harkita etenkin kaltevien, herkästi tulvivien ja vettyvien peltojen läpi virtaavan valtaojan tai vesistön varteen.

Metsätalouden osalta vesiensuojelun kannalta on olennaista suunnitella metsänkäsittelytoimet siten, että kuormitus vesistöihin on minimoitu. Vesiensuojeluratkaisuilla vaikutetaan veden virtausnopeuteen ja eroosion muodostumiseen sekä vähennetään kuormitusta.

Summanjoen kunnostushanke

Summanjoen kunnostushanke toteuttaa *Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelma TL 7* erityistavoitteen *7.1 Turpeesta luopumisen oikeudenmu-*

Kesäaikaan otetuissa ilmakuvissa näkyy Kotojärven umpeenkasvu. Kuvat: Eveliina Piispanen

kainen siirtymä sekä *Kymenlaakson JTF-siirtymäsuunnitelman* tavoitteita. Hankkeella myös edistetään hiilinielujen ennallistamista, tuetaan uudistuvaa liiketoimintaa ja tuotannon jatkuvuutta sekä tuetaan elinkeinojen sopeutumista ilmastonmuutokseen.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat noin 500 000 € ja päärahoittajana on Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF). JTF-rahoitusta haettiin Kymenlaakson liiton kautta. Muu rahoitusosuus koostuu EkspSäätiön ja Tuuliaisen Säätiön tuesta sekä omarahoitusosuudesta.

Hankkeessa suunniteltaviin toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa erilaiset luonnolliset virtaamia hillitsevät rakenteet, ojien tukkimiset sekä kosteikkojen tekeminen. Hankkeessa suunnitellaan vähintään viisi vesiensuojelukosteikkoa, suunnitellaan ainakin kolme metsätalouden vesienpalautusta sekä kartoitetaan vähintään kolme muuta kohdetta, joille tehdään kunnostus- ja rahoitussuunnitelmat.

Summanjoen kunnostushankkeessa on kartoitettu kunnostuksiin soveltuvia kohteita. Valuma-alueen maastokartoitukset aloitettiin kesällä 2024. Mahdollisten kunnostuskohteiden joukosta on nyt saatu kartoitettua potentiaaliset alueet, ja niille on tehty suunnitelmia luontokartoitusten ja mittausten tulokset huomioon ottaen.

Syyskuussa 2024 aloitettiin virtaamamittaukset virtavesillä ja vesinäytteenotto jokivesistä, järvistä ja mereltä kuormituksen ja virtaamavaihteluiden tarkastelua varten. Lisäksi virtavesien kalastoa selvitetään sähkökoekalastuksilla ja koskialueiden pohjaeläinlajistoa kartoitetaan. Nämä täydentävät aiempaa, osittain harvaakin mittausdataa vuosien ja vuosikymmenten varrelta erityisesti virtavesien pohjaeläinten osalta.

Valuma-alueella on tehty laajasti droonikuvauksia. Kuvamateriaali mahdollistaa monipuoliset kuvantamismenetelmät, ja sillä voidaan toteuttaa alueen kartoituksia ja vesiensuojelurakenteiden kuntotarkastuksia.

Vesistökunnostukset vaativat yhteistyötä

Kunnostussuunnitelmia on tehty yhdessä turvetuottajien, maan- ja metsänomistajien sekä hankkeen ja yhdistyksen asiantuntijoiden kanssa. Avoin keskustelu ja viestintä ovat olennainen osa valuma-aluekunnostuksia, sillä tiedonjako edistää yhteistyötä eri toimijoiden välillä ja lisää ymmärrystä vesistön kunnostamisen merkityksestä.

Hankkeen aikana on tähän mennessä järjestetty kuusi kaikille avointa infotilaisuutta sekä kolme kohdennettua tilaisuutta kunnostuskohteiden maanomistajille. Lisäksi hanke on ollut mukana seminaareissa sekä toritapahtumissa jakamassa tietoa hankkeesta ja vesistöjen kunnostustoimenpiteistä. Summanjoen kunnostushankkeen kuulumisia on jaettu tapahtumien lisäksi Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa sekä tiedotteissa.

Hankkeessa on toteutettu kaksi esitettä: Pieni vesiensuojeluopas sekä hankkeen oma esite. Paperiversioiden lisäksi nämä ovat vapaasti ladattavissa hankkeen verkkosivuilta. Summanjoen kunnostushanke on tehnyt myös laajaa yhteistyötä muiden alueen toimijoiden ja hankkeiden kanssa.

Keväällä 2026 Summanjoen kunnostushankkeessa jatkuvat aktiivinen suunnitelmien viimeistely, maastokartoitukset sekä mittaukset. Suunnitelmat viimeistellään valmiiksi mahdollisia jatkohankkeita varten. Hankkeen tuloksia esitellään hankkeen loppuseminaarissa loppukeväästä 2026.

Umpeenkasvaneen Kotojärven kunnostus

Summanjoen kunnostushankkeessa yhtenä kohteena on Kouvolan Ruotilassa sijaitseva Kotojärvi, joka on ekologiselta tilaltaan tyydyttävässä tilassa olevan Summanjoen läpivirtausjärvi. Hanke on ollut tiiviissä yhteistyössä alueen maanomistajien ja osakaskunnan kanssa. Hyvän keskusteluyhteyden ansiosta paikal-

listen toiveet on voitu ottaa huomioon kunnostussuunnitelmia tehtäessä ja yhteistyö on ollut sujuvaa.

Kotojärven vesistökunnostusta ohjaavat sekä ekologiset että virkistyskäytölliset tavoitteet. Nykyisellään Kotojärvessä ei ole juurikaan kesäaikana avovesipintaa eikä järvessä pääse kulkemaan vesiteitse, mikä haittaa etenkin veneilyä.

Umpeenkasvun myötä luontainen avovesialue ja allikot ovat hävinneet ja tilalle on tullut järvikaislan, leveäosmankäämin, raatteen ja pajujen vallitsema yhtenäinen kasvillisuus. Kotojärvelle on tehty suunnitelmat vesikasvillisuuden poistosta.

Vesistöjen umpeenkasvun vaikutukset näkyvät nopeasti myös linnustossa: avoimet vesialueet kapenevat, rantaniityt sulkeutuvat ja ruovikko valtaa alaa. Linnustolle tämä tarkoittaa levähdys- ja pesimäpaikkojen vähenemistä. Siksi vesistökunnostuksista on tullut yhä tärkeämpi keino vesiluonnon ja linnuston elinvoimaisuuden turvaamisessa.

Kotojärvellä havaittiin heinäkuussa 2025 valkoviklo. Kuva: Laura Parkko

Kotojärven linnustoa

Eetu Paljakka on viisi vuotta sitten kymenlaaksolaistunut lintuharrastaja. Hänen juurensa ovat syvällä Ruotilan maaperässä – suku on asunut siellä ainakin 200 vuoden ajan.

”Olen tarkkaillut Kotojärven lintuja nyt aika tarkalleen 11 vuotta, eli oikeastaan koko aktiiviharrastusurani ajan. Vuosittaiset käynnit järvellä ovat vaihdelleet muutamasta kerrasta satoihin, kun olen välillä asunut muuallakin”, Paljakka kertoo.

Paljakka toteaa, että kymmenkunta vuotta on vielä kohtalaisen lyhyt aika huomata suuria muutoksia linnustossa, mutta lähistöllä vuosikymmeniä asunut Eetun isoäiti muistaa Kotojärven olleen 1950-luvulla aivan erilaisessa tilassa kuin nykyään.

”Silloin järvestä niitettiin joka vuosi järviruokoa ja -kaislaa karjan rehuksi, jolloin alue pysyi järvenä läpi kesän.”

Ainakin 1950-luvun lopulla järvellä on vielä pesinyt naurulokkeja, mikä tuntuu Paljakan mielestä nykyään käsittämättömältä. Muita lintutietoja Kotojärven menneiltä vuosikymmeniltä löytyy heikosti. Naurulokkien läsnäolo pesimäaikaan tuo tunnetusti turvaa pesiville vesilinnuille. Hankkeen kesän 2024 linnustotarkkailussa Kotojärvellä havaittiin kuusi naurulokkia, mikä oli miellyttävä yllätys.

”Tätä nykyä Kotojärven pesimälajisto on aika niukka. Varsinaisista vesilinnuista olen varmistanut vain sinisorsan ja laulujoutsenen pesivän järvellä. Jos järvi ei kuivuisi kevättulvien jälkeen, voisivat muutkin vesilinnut viihtyä järvellä pesien”, Paljakka toteaa.

Paljakka on nähnyt Kotojärvellä lapasorsan, haapanan ja tavin vielä kesäkuun puolella, mutta tällöin runsas kasvusto peittää näkymää, mikä tekee tarkkailusta haastavaa. Mielenkiintoisimpana pesimälajina järvellä on sisämaassa melko vähälukuinen punajalkaviklo, joita tuntuu pesivän vuosittain 1–2 paria. Punajalkaviklot havaittiin myös hankkeen linnustotarkkailuiden yhteydessä kesällä 2025.

Keväisin Kotojärvellä levähtää ja ruokailee satojen hanhien parvia, joiden joukossa keväällä 2025 nähtiin lyhytnokkahanhia. Viime vuosien mukaviin havaintoihin kuuluu myös mustapyrstökuiri, jollainen havaittiin Kotojärvellä sekä vuonna 2024 että 2025.

Kotojärvi on joka kevät erilainen, riippuen tulvien laajuudesta, mikä tekee alueesta mielenkiintoisen jo sinällään. Parhaiten Paljakan mieleen ovat jääneet poikkeukselliset havainnot, kuten eräänä toukokuisena sadepäivänä järvellä pistäytynyt mustatiira. Toisena keväänä oli järvelle muodostunut toukokuun puolivälissä epätavallisen laaja lieteranta, joka keräsi paikalle levähtämään muun muassa 600-päisen suokukkoparven.

”Unohtamatta ensikäyntiäni keväisellä Kotojärvellä 13-vuotiaana, kun rantapellolla jaloista singahti lentoon jänkäkurppa – siihenastisen elämäni ensimmäinen.”

Mosaiikkia maisemaan

Umpeenkasvaneesta Kotojärvestä on tarkoitus poistaa kasvillisuutta juurineen vesiväylän avaamiseksi ja järven avoimuuden palauttamiseksi. Kasvillisuutta poistetaan mosaiikkimaisesti ja väylien yhteyteen tehdään allikoita lintujen suojapaikoiksi. Monimuotoinen ja polveileva niitto lisää elinympäristöä myös muulle eliöstölle, kuten sudenkorennoille. Kasvillisuuden poiston yhteydessä poistuu kasvillisuuteen sitoutuneita ravinteita, mikä parantaa järven vedenlaatua.

Mielenkiintoisimpana pesimälajina Kotojärvellä on sisämaassa melko vähälukuinen punajalkaviklo. Kuva: Laura Parkko

Litteähukankorento viihtyy seisovissa ja hitaasti virtaavissa pienissä vesistöissä. Kuva: Laura Parkko

Järvikaisla ja leveäosmankäämi ovat runsasravinteisten järvien lajistoa, mikä viittaa Kotojärven rehevyyteen. Vesinäytteenottojen perusteella vesi Summanjoessa Kotojärven pohjoispuolella on rehevää ja sameaa. Virtaamat ja veden sameus vaihtelevat voimakkaasti vuodenajan ja sadannan mukaan, ja vesi on voimakkaiden sateiden jälkeen hyvinkin sameaa. Kotojärven umpeenkasvu on kartoitusten perusteella suurelta osin seurausta valuma-alueelta tulevasta kuormituksesta.

Kasvillisuuden poistaminen tuo hetkellistä apua umpeenkasvaneelle järvelle, muttei vähennä yläpuoliselta valuma-alueelta saapuvan ravinne- ja kiintoainekuormituksen määrää. Ravinnehuuhtoumat ovat suurimmat kevät- ja syystulvien aikaan.

Valuma-alueelle kohdistetuilla vesistökunnostuksilla ja vesistöviisaalla maa- ja metsätaloudella saadaan pidempiaikaisia vaikutuksia. Kotojärven yläpuoliselle vesistöalueelle onkin suunniteltu vesiensuojelukosteikkoja, joilla vähennetään Summanjokeen päätyvän kiintoaineksen ja rehevöittävien ravinteiden määrää.

Summanjoen kunnostushankkeessa kartoitettiin myös sudenkorentoja. Kotojärvellä nähtiin kesällä 2025 runsaasti eteläntytönkorentoja. Kuva: Laura Parkko

KyLY:n harvinaisuushavainnot 2025

Eetu Paljakka

Vuonna 2025 KyLY:n havaintotoimikunta käsitteli 94 havaintoa, joista 41 hyväksyttiin. Suurin osa havaintojen hylkäämisistä johtui lomakkeen tai tunnistuskelpoisen tallenteen puuttumisesta. Huomattavan paljon hyviä ja oikeita havaintoja menee hukkaan vain siksi, ettei ARK-kaavaketta ole viitsitty täyttää. Pieni vaiva harrastajalle, suuri hyöty koko harrastajayhteisölle.

Lisäksi valtakunnallisen rariteettikomitean hyväksymiä havaintoja tehtiin yksi.

Kuntalyhenteet: Ha = Hamina, Ii = Iitti, Ko = Kotka, Kvl = Kouvola, Mi = Miehikkälä, Py = Pyhtää, Vi = Virolahti

Kuvien linnut ovat lampivikloa lukuun ottamatta tekstissä mainittuja yksilöitä.

KYLY:N HAVAINTOTOIMIKUNNAN KOKOONPANO 2026:

Teo Ylätalo (pj)
Eetu Paljakka (siht.)
Antto Mäkinen
Antti Vänskä

ARK TIIBETINHANHI
(Anser indicus)

2.5. Kvl Junkkari 2 p (Antti Savolainen) ja ilmeisesti samat linnut 7.–9.5. Kvl Sippolan Hirvelässä (Kari Sinkkonen, Arto Jussila, Mia Jussila ym.). Lisäksi syksyinen havainto 29.10. Kvl Korvenkylä 1 p (Klaus Laine, Jouni Repo, Jouko Hiltunen).

Tiibetinhanhihavainnot ovat lisääntyneet 2000-luvulla, mutta kahden linnun ”parvi” on nähty vain kerran aikaisemmin – vuonna 1980.

ARK MANDARIINISORSA
(Aix galericulata)

15.4.– noin 18.9. Mi Ylimmäinen 3 n p (Jarmo Hujanen), 19.4.–2.6. Kvl Pyhäjärvi Kollinlahti 1 k p (Teo Ylätalo, Jari Piepponen ym.).

Kolmen naaraan havainto Miehikkälästä on valtakunnallisesti erittäinen mielenkiintoinen. Jo pelkän naaraan esiintyminen ilman koirasta tuntuu olevan kovin harvinaista, ja kyseessä on ainakin ensimmäinen kerta Kymenlaaksossa. Salo-Miehikkälän Ylimmäisellä mandariinisorsat oleskelivat jo kolmatta kesää (2023 yksinäinen koiras, 2024 yksinäinen naaras), mutta pesintää ei ole varmistettu.

Ylimmäisen mandariinisorsanaaras. Kuva: Jarmo Hujanen

ARK AMERIKANTAVI
(Anas crecca carolinensis)

Amerikantavia pidettiin välillä omana lajinaan, mutta vuoden aikana uuteen taksonomiaan siirryttyä se lasketaan taas kotimaisen tavin alalajiksi. Suomessa amerikantavihavainnot ovat olleet lisääntymään päin tällä vuosituhannella.

Virolahden Vilkkilänturalla havaittiin amerikantavikoiras kahteen otteeseen taviparvessa: 14.–16.4. (Antti Savolainen, Päivi Savolainen ym.) ja 23.5.–6.6. (Esa Mäkelä, Juha Mäkelä, Pasi Mäkelä ym.).

ARK LAMPIVIKLO
(Tringa stagnatilis)

18.4. Kvl Saaransuo 1 p (Niko Tolvanen) ja seuraavat havainnot Vi Vilkkilänturan ja Kirkonturan alueelta: 8.–11.5. 1 p (Jari Venemies ym.), 12.–13.5. 2 p (Jari Markkula ym.) ja 6.6. 1 p (Eetu Paljakka, Matilda Oksanen).

Virolahden havainnot saattaisivat viitata pesintään alueella. Lampiviklo on pesimäaikaan piilotteleva laji, ja Kirkonturan kosteikko on erittäin vaikeakulkuista pesinnän varmistamiseen.

ARK RIUTTATIIRA
(Thalasseus sandvicensis)

9.8. Ha Lupinlahti 1 juv p (Markku Vainiola), 10.8. Py Ristisaari 2 ad + 1 juv W (Ari Vuorio, Leo Hyvärinen).

Lupinlahden havainto on poikkeuksellinen, sillä riuttatiira tunnetaan erittäin uskollisena ulkosaariston kiertelijänä, eikä sillä ole tapana eksyä sisälahdille.

Käärmekotka viihtyi syyskuussa kokonaisen viikon Kotkan Ristinkallion maisemissa. Kuvat: Raine Martikainen

ARK AROHARMAALOKKI
(Larus cachinnans)

29.6. Kvl Soiniitty 1 3kv p (Teo Ylätalo), 29.8. Kvl Keltakangas jätekeskus 2 1kv p (Antti Vänskä, Teo Ylätalo).

Nykyisin lähes vuosittaiseksi vakiintuneen ”cacen” varmin tapaamispaikka on Keltakankaan jätekeskus syksyllä. Yleensä laji täytyy kuvata hyvin, jotta määrityksestä voi varmistua, sillä tuntomerkit voivat mennä päällekkäin tavallisen harmaalokin kanssa. Elimäen Soiniityn lintu on Kymenlaakson ensimmäinen kaatopaikkojen ulkopuolella havaittu aroharmaalokki.

ARK KÄÄRMEKOTKA
(Circaetus galli cus)

27.5. Vi Kurkela 1 S (Tuukka Rantanen), 3.–10.9. Ko Ristinkallio 1 subad p (Ari Eerola ym.), näkyen myös Ha puolelle Hevossaareen (Tero Ilomäki).

Kotkan kotka oli suosittu bongauskohde kauempaakin tuleville. Kyseiselle lajille on erittäin harvinaista pysähtyä Suomen oloissa paikoille yhtä päivää pidemmäksi aikaa.

ARK KILJUKOTKA
(Aquila clanga)

27.8. Vi Vaalimaa 1 subad ENE (Ilkka Hakala, Kari Kärkkäinen, Juha Lehtinen, Eetu Paljakka).

Kiljukotkan hyvä vuosi ei juuri Kymenlaaksossa näkynyt, tosin alueen petostaijausaktiivisuuskin on heikentynyt huomattavasti parinkymmenen vuoden aikana. Kuvista selvinneiden pukutuntomerkkien perusteella Vaalimaan lintu on sama yksilö, joka havaittiin edellisenä päivänä Porvoossa matkalla itään (Mauri Leivo ym.).

ARK AMERIKANJÄÄKUIKKA
(Gavia immer)

9.11. Mi Tuorusjärvi 1 tp p (Arto Juvonen ym.).Kymenlaakson 10. syksyinen amerikanjääkuikka – Miehikkälän ensihavainto kunnan kenties tunnetuimmalta lintujärveltä.

Lampiviklosta tehtiin pesintään viittaavia havaintoja Vilkkilänturan kosteikkoalueella. Kuva Lappeenrannan Kotasaaren altailta. Kuva: Juha Jokinen

Viime vuosina vain harvoin havaittu niittysuohaukka näyttäytyi toukokuussa Virolahdella. Kuva: Juha Jokinen

ARK PIKKUKILJUKOTKA
(Aquila pomarina)

1.5. Kvl Teutjärvi 1 +2kv kiert (Juha Ojala, Juha Tuomaala ym.), 17.5. Kvl Elimäenjärvi 1 subad p (Antti Vänskä, Teo Ylätalo), 21.9. Vi Vilkkiläntura 1 subad/ad W (Eetu Paljakka, Veikka Kosonen ym.).

Lisäksi Virolahdelta ilmoitettiin arktikan aikaan (n. 6.–20.5.) lähes päivittäin paikallisia pomarina-tyyppisiä kiljukotkalajeja rajan pinnassa. Lajipari kilju-/pikkukiljukotka on joskus varsin vaikea määrittää lajilleen, ja risteymiäkin tavataan säännöllisesti. Havaintotoimikunta tarkistaakin vain lajilleen määritetyt yksilöt, joten vähänkään epävarmat havainnot kannattaa ilmoittaa ennemmin lajiparina, ettei hyviä havaintoja jää turhaan julkaisematta.

ARK AROSUOHAUKKA
(Circus macrourus)

31.3. Ha Lupinlahti 1 k m (Eero Hietanen, Raimo Harju, Teemu Hiukka, Anna-Liisa Suntio), 18.9. Mi Laisniemi 1 n p (Kimmo Leinonen).

Havaintotoimikunta ei tarkista havaintoja koiraslinnuista tai nuorista linnuista aikavälillä 15.8.–30.9., sillä niitä havaitaan nykyisin jo kovin runsaasti. Lupinlahden keväinen havainto tarkistettiin aikaisuutensa takia: kyseessä on lajin saapumisennätys (aiempi 7.4.2021).

ARK NIITTYSUOHAUKKA
(Circus pygargus)

24.–25.5. Vi Kolsinpohja 1 k p (Esko Martikainen, Kari Laamanen ym.).

Kyseinen vanha koiraslintu jäi sateisen illan myötä kahdeksi päiväksi pikkupellolle saalistelemaan, saaden lukuisien arktikaretkeläisten ihailun osakseen.

ARK PUSSITIAINEN
(Remiz pendulinus)

24.5. Ha Kirkkojärvi 1 k p (Eero Hietanen).

Vuosituhannen vaihteessa alkanut pussitiaisen leviäminen on pysähtynyt. Lajin pesintä on varmistettu Kymenlaaksossa viimeksi vuonna 2019.

ARK PIKKUKULTARINTA
(Iduna caligata)

16.–23.6. Kvl Löytty 1 p Än (Tuomas Seimola).

Sinnikäs Kaakkois-Suomen peltomaisemissa retkeilevä harrastaja voi löytää kesäkuussa pikkukultarinnan. Tätä nykyä lajia havaitaan lähes vuosittain Kymenlaaksossa. Kyseinen havainto ei tullut yleiseen tietoisuuteen, sillä havainnon tehnyt peltosirkkujen tutkimusryhmän jäsen koki paikan liian arkaluontoiseksi bongaukselle.

ARK TAIGAUUNILINTU
(Phylloscopus inornatus)

Kaksi havaintoa Kvl Jokelasta: 13.9. 1 p ja 21.9. 1 p (Antti Vänskä).

Lappalanjärvi on osoittautunut syksyisen vesilintumuuton kerääjän lisäksi maakunnan sisäosien parhaaksi paikaksi havaita samoihin aikoihin liikehtiviä rariuunilintuja. Myös aktiivisella retkeilyllä lienee osansa.

ARK HIPPIÄISUUNILINTU
(Phylloscopus proregulus)

11.11. Py Ristisaari 1 p (Ari Vuorio, Petri Ripatti).

ARK LAPINUUNILINTU
(Phylloscopus borealis)

13.6. Ha Lupinlahden kaakkoisranta 1 2kv k p (Tatu Hokkanen), 1.9. Kvl Jokela 1 p (Antti Vänskä).

Lapinuunilintu on muuttolinnuistamme myöhäisimpiä – suurin osa maakunnan 21 havainnosta on kesäkuun loppupuolelta. Syyshavainto on ensimmäinen laatuaan.

ARK TULIPÄÄHIPPIÄINEN
(Regulus ignicapilla)

30.4.–10.5. Kvl Mietunaho 1 p Än (Teo Ylätalo, Antti Vänskä ym.), 15.5. Kvl Vekaranjärvi varuskunta 1 p Än (Pyry Laurikka), 4.10. Kvl Jokela 1 p (Antti Vänskä).

Maakunnan 7., 8., ja 9. havainto – hieman yllättäen kaikki sisämaasta. Vauhdilla runsastuvan tulipään pesintää ei ole vielä todettu Kymenlaaksossa. Syyshavainto on ensimmäinen laatuaan.

ARK SINIPYRSTÖ
(Tarsiger cyanurus)

14.5. Ha Koivuluoto 1 n-puk p (Mika Asikainen, Seppo Hjerppe, Tapio Tohmo), 21.5. Ha Lanskeri 1 n-puk p (Jari Laurikka, Petri Laurikka).

Kainuussa melko runsaana pesivää sinipyrstöä on tavattu Kymenlaaksossa nyt 14 kertaa. Lajin tapoihin ei kuulu useinkaan pysähdellä kesken muuttomatkan. Lähes kaikki havainnot ovat tämänvuotisten tapaan ulkosaarista.

Nuori nunnatasku oli hienosti nähtävissä ja havainnoitavissa korkeakoskelaisen peltotien varressa 8.–10.10. Kuvat: Ilkka Korhonen

RK NUNNATASKU
(Oenanthe pleschanka)

8.–10.10. Ko Korkeakoski 1 1kv k p (Ari Eerola ym.).

Kymenlaakson seitsemäs nunnatasku (joista viisi on havaittu Kotkassa) oli tasan kuukautta aiemmin löydetyn käärmekotkan tapaan yksi vuoden ”yleisömagneeteista”.

ARK SITRUUNAVÄSTÄRÄKKI
(Motacilla citreola)

10.5. Kvl Jaalanlahti 1 k p (Teo Ylätalo, Jari Piepponen).

ARK KELTAHEMPPO
(Serinus serinus)

21.5. Ha Lanskeri 1 p Än (Jari Laurikka, Petri Laurikka).

Arktikaa katselleita tamperelaisia potkaisi melkoinen onni, kun Lanskerista löytyi samana päivänä sinipyrstön lisäksi keltahemppo. Saariretkeily kannattaa!

ARK PIKKUSIRKKU
(Emberiza pusilla)

12.5. Ko Rankki 1 p (Ville Wallinmaa, Leo Wallinmaa, Tuomas Ojalehto, Valtteri Terävä).
Pikkusirkku pysähtelee muuttomatkan varrella huomattavasti lähilaji pohjansirkkua vähemmän – kyseessä on vasta Kymenlaakson 22. havainto.

Bongareita nunnataskupaikalla. Kuva: Eetu Paljakka

Tervetuloa kevään lintutapahtumiin

BirdLife SUOMI • FINLAND

Valtakunnalliset tapahtumamme sopivat jokaiselle linnuista kiinnostuneelle!
Ole mukana kevättunnelmissa koko Suomen lintuharrastajien kanssa.
Voit myös voittaa arvontapalkintoja.

9.–10.5.

Bongaa päivä pihalla

Vietä hauska lintupäivä ihan pihalla: montako lintulajia löydät pihapiiristäsi yhden kevätpäivän aikana?
www.birdlife.fi/bongaapaivapihalla

9.5.

Tornien taisto

Kerää joukkue, varaa torni ja kisaa muiden kanssa, montako lintulajia havaitsette klo 5–13. Tai tule torneille kannustamaan joukkueita!
www.birdlife.fi/tornientaisto

18.–24.5.

Lasten lintuviikko

Vie lapset linturetkelle, jolla lintuja ei tarvitse tunnistaa. Paljon hauskaa materiaalia!
Också på svenska / Also in English.
www.birdlife.fi/lintuviikko

6.–7.6.

Pönttöbongaus

Onko sinulla linnunpönttöjä? Kerro meille, mitä lintuja niissä asuu ja osallistu arvokkaan tiedon keräämiseen.
www.birdlife.fi/ponttobongaus

Tervapääsky, vuoden lintu 2026

Tervapääsky on vuoden lintu 2026. Kuva: Ilkka Korhonen

Vuoden 2026 projektilaji on tervapääsky (*Apus apus*), joka luokitellaan Suomessa nykyään erittäin uhanalaiseksi. Lajin vähenemisen taustalla on erityisesti pesimäpaikkojen väheneminen, sillä iso osa tervapääskyistä pesii rakennuksissa, ja niiden pesäpaikkoja tuhoutuu mm. katto- ja julkisivuremonttien yhteydessä.

Vuoden lintu -projektivuonna tarkoituksena on tervapääskyn esiintymisen kartoittamisen lisäksi lajin auttaminen mm. tervapääskynpönttöjä rakentamalla. Muista myös ilmoittaa tervapääskyhavaintosi Tiira-lintutietopalveluun. Lisätietoa ja vinkkejä projektiin osallistumiseksi löytyy sivulta www.birdlife.fi/suojelu/lajit/vuoden-linnut.

PRINTTI, SUURKUVA,
TARRAT, TEIPIT JA KYLTIT.
PAINOTALO
westman
painotalowestman.fi

Tyllejä ja suosirri (oikealla)
Elimäenjärvellä kesällä 2025
Kuva: Raine Martikainen